

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਿਨ

The Sikh Bulletin

A Voice of Concerned Sikhs World Wide

March 2003

ਚੇਤ ਪੜ੍ਹਪ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ

sikhbulletin@surewest.net

Volume 5, Number 3

Published by: Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc; Sikh Center Roseville, 201 Berkeley Ave, Roseville, CA 95678. Fax (916) 773-6784
Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc. is a religious tax exempt California Corporation.

In This Issue/ਤਤਕਰਾ

The Sikh Review Reviews The Sikh Bulletin.....	1
'Technical Difficulties' or Lies	2
Afghana's Videoconference Put Off.....	5
ਨਾਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ.....	5
ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ.....	6
ਆਰੰਭਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ.....	6
ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪੰਜ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ.....	7
ਗਿ: ਜੋਗਿਦਰ ਸਿਖ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ.....	9
ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ.....	12
Letter To Jathedar Vedanti From Australia.....	15
Time For Good Sikhs To Stand Up & Be Counted	15
Why Hindus Insist Sikhs Are Hindus.....	16
ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ.....	18
Sikhs Are Not Hindus.....	19
Too Well Or Not Too Wisely.....	21
Laugh Or Cry.....	22
ਕਬਯੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ਚੋਪਈ.....	23
Status Of Women In Sikhism.....	24
Prof. Davinder Pal Singh Bhullar.....	28
Sikh Profiles.....	29
Letters To The Editor	31

Editor in Chief

Hardev Singh Shergill

Editorial Board

Avtar Singh Dhani

Gurpal Singh Khaira

Production Associates

Amarjit Singh Padda

Jasnain Singh

The Sikh Bulletin is distributed free around the World. All you have to do is ask. We invite offers of help in distribution in other countries.

Please note our new e-mail address
Sikhbulletin@surewest.net

The views expressed by the authors are their own. Please send the feedback and inputs to:
sikhbulletin@surewest.net

Our Website: sikhbulletin.sadapunjab.com

THE SIKH REVIEW REVIEWS THE SIKH BULLETIN

ਪਿਆਰੇ ਵੀਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੱਖ ਜੀ, ਸ਼ਰਧਾ ਭਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

With every issue of The Sikh Bulletin my admiration for you and your Editorial team is enhanced. The Bulletin not only upholds the basic ideals of religion, but makes constructive contribution towards solving contemporary problems in the spirit of:

ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬੋਗਾਨਾ, ਸਗਲ ਸੰਗ ਹਮ ਕਰਿ ਬਨਿ ਆਈ॥

The November 2002 issue is of special interest in so far as it traces the roots of Sikhism in North America – to the hardy pioneers of 19th century who faced vicious discrimination (Dr. Bruce La Brack's study) and the valiant voyagers of the Japanese vessel **Kamagata Maru** under the indomitable Baba Gurdit Singh. Kamala Bhatt's luminous writing on "Our Pind – Yuba City" deserves to be compulsory reading for all Asian – Americans as well as Sikhs in Punjab. The latter need to pull up their 'collective' socks to regain the glory of their Khalsa heritage.

We wish you God speed in your endeavour.

Sincerely, Saran Singh (Editor)

The Sikh Review, 116 Karnani Mansion, 25A Park Street, Kolkata 700 016. Telephone: 229-9656, Fax: 091-033-475-7092, Email:

sikhreview@vsnl.com

A theological, educational and socio-cultural Monthly Founded in 1953

ਪੰਥ ਪੁਛੇ ਦਸ ਬਾਦਲਾ, ਵੇਦਾਂਤੀ ਵੱਡਾ ਕਿ ਬਦੁੰਗਰ ਭਾਈ ॥
ਬਾਦਲ ਕਰੇ ਸੁਣ ਸਿਖੜਿਓ, ਮੇਰੀ ਚਮਚਾਗਿਰੀ ਬਿਨ ਦੋਨੋ ਨਾਂਗੀ ॥

ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੱਖ ਖਹਿਰਾ

‘TECHNICAL DIFFICULTIES’ OR LIES?

Events of the last few weeks have made it imperative that Sikhs in diaspora critically examine the actions of their *‘defenders of the faith’* back home. Once they do, they cannot help but agree with us that we have *pigmies* occupying seats of authority at the Takhats and the SGPC, that should rightly be occupied by *giants*. Almost entire issue of Feb. 2003 of SB was devoted to the defense of Sikhi against these *‘dharmik thekedars’*.

Badungar, handpicked by Badal, came upon the scene in Nov. 2001. He has become a judge and jury in the case of **S. Kala Afghana** whom he is accusing of blasphemy. He himself cannot tell the difference between AGGS and ‘Gurbilas Patshai 6’. He has sacked **Jathedar Manjit Singh** without giving any reason other than a vague statement, **“All Charges of corruption levelled against Prof. Manjit Singh had been proved. By his acts of ‘omission and commission’, Prof. Manjit Singh had tried to denigrate the prestige of the institutions of Takhats”...** **Charges against Prof. Manjit Singh were so ‘vulgar’ that these could not be disclosed in front of women members”.** *Manjit Singh is calling Badungar a liar and ungrateful who ‘stabbed a friend’.* What kind of a friend? You scratch my back, I will scratch yours. Manjit Singh may be as corrupt as Badungar says but the irony is that the timing of his sacking coincides with Manjit Singh telling the truth about ‘sewa’ inside sanctum sanctorum of The Golden Temple, where as Badungar’s personal assistant, **Raghibir Singh**, who was manager of The Golden Temple in 1996 at the time of the directive, is obviously lying. **Vedanti** is also lying by his silence and not resigning, as a matter of principal, when Manjit Singh is sacked. We would have loved to congratulate Badungar but we can’t because the **main culprit, Vedanti** is still in the saddle. This accomplice of Nanaksaria Thug ‘Sant Baba’ Amar Singh Barundi, **Vedanti, needs to be sacked equally unceremoniously.** Another person deservng the same fate is Giani Bhagwan Singh, Head Granthi, Akal Takhat Sahib. He spoke against Jathedar Ranjit Singh only after he was sacked, just as he is speaking ill of Manjit Singh now. The man has no principles. Does any one there?

Vedanti, hand picked by Badal, became Jathedar of Akal Takhat Sahib on March 28, 2000 after **Puran Singh** was unceremoniously sacked from that position. Simultaneous with his ascendance to the throne of Guru Hargobind, the book **‘Gurbilas Patshahi 6’**, compiled by **Vedanti** and published by the SGPC came to the notice of **S. Kala Afghana**. As a Gursikh who was devoting all his time in writing on the topic of ‘Bipran Ki Reet Ton Sach Da Marg’, **Gurbilas Patshahi 6 was nothing short of ‘blasphemy’.** His book in response to Vedanti’s work is shortly going to the printers. Personal interests of **Vadanti, RSS, Akhand Kirtani Jatha and Damdami Taksal** all came together

against a common enemy, eighty-one years old **S. Gurbakhsh Singh Kala Afghana**, **fondly** called ‘Canada-based cop-turned Sikh scholar’ by Tribune reporter **Varinder Walia**. To this date **Vedanti** has not responded to the criticism of his book nor has he responded to the allegations made against him by **Shiromani Khalsa Panchayat** in Dhanwant Singh Baba scandal, although he did sacrifice his personal assistant, **Prithipal Singh**, over the incident. **Arrogance and brazen disregard for decency by Jathedars and SGPC President is what lead to action by the SKP and its aftermath described in The Tribune below :**

‘Mishandling’ of rape case led to row. 19 hurt as Khalsa Panchayat men, SGPC staff clash. *Tribune News Service Amritsar, February 22, 2003*

“It was ‘mishandling’ of the infamous rape case by the Sikh clergy, which snowballed into a major controversy today. The Shiromani Khalsa Panchayat (SKP) had brought out a brochure, which had alleged that the Sikh clergy had been ‘hushing up’ the cases pertaining to Sikh Panth after taking ‘bribes’ on this issue. The Sikh high priests had summoned the members of the SKP at Akal Takht to submit proofs of corruption.

The SKP had agreed to submit the evidence on the condition that Giani Joginder Singh Vedanti, Jathedar, Akal Takht, and Prof Manjit Singh, Jathedar Keshgarh Sahib, should not sit in the meeting of the Sikh clergy, being a party to the case. However, the ‘proofs’ were submitted to the SGPC Chief. It was alleged that Mr Prithipal Singh Sandhu, the then Personal Assistant to Jathedar Vedanti, had taken a bribe of Rs 70,000 for giving favour to Baba Dhanwant Singh, who was accused of raping a girl of his own ‘dera’. Though Mr Sandhu, who is also a close relative of Jathedar Vedanti, was removed as personal assistant to Jathedar Akal Takht, Mr Budungar had given a ‘clean chit’ to the Sikh priests.

A series of secret meetings were held between Prof Manjit Singh and the SKP to sort out the matter but in vain. Later Baba Dhanwant Singh was booked by the Nawanshahar Police on charges of raping the girl. Ultimately the SKP took the decision to launch an agitation for removal of Jathedar Vedanti and Prof Manjit Singh.

After performing ‘ardas’ at Akal Takht, the SKP activists, including women, tried to sit in dharna in front of the SGPC office. However, the Task Force of the SGPC and activists of the Sikh Students Federation formed a human chain to prevent them from staging the dharna. A scuffle took place when they (Task Force and SSF) pushed the protesters towards the exit gate of the SGPC complex, with the result turbans fell off on both sides. The clash became violent when certain activists from both sides attacked one another with unsheathed swords. The convener of the SKP, Mr Rajinder Singh, Mr Charanjit Singh Channi, Mr Apandip Singh and Mr Damandip Singh (son of Mr Rajinder Singh) were severely beaten up.

Weapons like swords and bricks were used in the clash which is unprecedented in the history of the SGPC. The trouble started when activists of the SKP who were chanting Satnam Waheguru

tried to stage a dharna in front of the historic Teja Singh Samundari Hall (SGPC complex). The SKP activists who were about 500 were demanding the removal of Giani Joginder Singh Vedanti and Prof Manjit Singh as Jathedars of Akal Takht and Keshgarh Sahib respectively, who allegedly faced charges of corruption”.

Knowing full well that **S. Kala Afghana** cannot travel to India, **Vedanti** orders him to appear at Akal Takhat Sahib to respond to out of context statements picked out by ‘some’ unnamed organizations. Devoid of any knowledge of history he refuses to meet S. Kala Afghana’s representative, no other than **SGPC appointed Prof. of Sikhism, S. Gurtej Singh**, who was accompanied by over 300 Gursikhs from Delhi, Haryana, Himachal, Jammu and every city of Punjab. He then gives S. Kala Afghana **less than 24 hrs notice to appear** at the **Dasmesh Darbar Gurdwara in Surrey** at 07:30AM on Feb.18th. for videoconference, completely ignoring S. Kala Afghana’s plea hand delivered to the Jathedar, for the change of venue because the leadership of this Gurdwara has been openly hostile towards **S. Kala Afghana**. He then bows to pressure from **Badungar** and hides behind the *‘technical difficulties’* lie. This time S. Kala Afghana gets **barely an hour’s notice not to go** to Dashmesh Gurdwara. Are these grown men?

Now a word about the **Dashmesh Darbar Gurdwara** that Vedanti chose of all the Gurdwaras in Vancouver area. This Gurdwara was started by the **International Sikh Youth Federation** after they were expelled from **Guru Nanak Sikh Gurdwara Delta Surrey**. **ISYF** has been declared a terrorist organization and banned in UK, Canada and the USA. In Canada they have changed their name but the principals are the same. According to an item put out on the internet by an ‘Andy Mark’ <andym1997@y...> (obviously a fake name) **Jagtar Singh Sandhu**, President of Dashmesh Darbar made some derogatory remarks about S. Kala Afghana on AM 1550 Radio Station talk show on Feb.11, 2003.

In a **CBC documentary “Beyond Tables and Chairs”** prepared by Kevin Evan in 1998, **Jagtar Singh Sandhu** shares the limelight with three other colleagues of his i.e. **Piara Singh Natt, Manjit Singh Dhami and Harjit Singh Atwal**. This documentary details accumulation of wealth in real estate and businesses beyond their visible sources of income. Neither has there been full disclosure of accounts during their ten years of stewardship of the Gurdwara. A copy of this documantry that aired in Canada may be obtained from **Guru Nanak Sikh Gurdwara Delta Surrey, 7050 – 120th Street, Surrey, B.C. V3W 3M8 Canada**.

On May 14, 2000, at a gathering at Akal Takhat Sahib, called by Jathedar Vedanti, certain ‘**Gurmatas**’ were passed. We reproduce below the **editorial from July 2000 SB** because of its immediate relevancy to the issues addressed in this issue:

Sikhi Reform Movement

In the beginning of the 21st century we find ourselves facing the same problems as the founders of the **19th century Singh Sabha Lehr** and the 20th century Akali Lehr. The former saved Sikhi from annihilation in post Ranjit Singh era and the latter liberated Gurdwaras from the Mahants. The tasks before us in the 21st century are to reform Sikhi and then propagate it among not only those who are born into Sikh families but also among the people of other faiths and no faiths. Deras have flourished at the expense of Gurdwaras. In the vacuum created by the absence of SGPC missionaries in the villages and the world stage, Babas, Sants, Shiromani Sants and Yogis have replaced Mahants and in most cases flourished with the covert and not so covert support of the SGPC officialdom. As is clear from the events of May 14th, 2000 gathering at Akal Takhat convened by the acting **Jathedar Joginder Singh Vedanti**, not much has changed. Only strategy has changed. **Jathedar Ranjit Singh**, after a long period of throwing his weight around, had called a ‘**Sarbat Khalsa**’ consisting primarily of **Sant Smaj** when he realized his days were numbered. **Vedanti is being smarter by creating an image of Panthic involvement in the beginning of his tenure of office. This is the same person who got every ‘Who is Who’ of SGPC to praise and endorse his compilation of the vulgar and blasphemous book, ‘Gurbilas Patshahi – 6’.** (See Sikh Bulletin of May and June 2000 for critical analysis of that book).

In a mature and civilized society leaders step aside when they have made blunders whether advertent or inadvertent. That unfortunately is not the case with us. **Jathedar Vedanti, (whom we identified as a Trojan horse in June 2000 SB) although saying all the right things, sounds hollow because he gave in to Badal’s pressure not to name RSS for its anti Sikh Activities.** Jathedars Kewal Singh and Manjit Singh have already admitted to condoning wrong doings of and signing along with Jathedar Ranjit Singh under duress. As far as the fence sitter **Giani Mohan Singh** is concerned, he first accepted the position of Jathedar to replace Ranjit Singh and then, at the eleventh hour, under duress from Ranjit Singh, backed off and the Sikh Qaum ends up with Vedanti.

These four gentlemen who were in the forefront of this May 14th event must leave the stage. They are not going to do that voluntarily, nor are they going to be removed by the present hierarchy that appointed them in the first place.

What is needed is a rebellion in the ranks of the SGPC and SAD that we in diaspora should support. Alternative is complete break with Punjab and creation of our own SGPC in diaspora as proposed in the June 2000 Sikh Bulletin.

Look who is Talking!

On May 14th 2000, some Sikh leaders held a gathering at Sri Akal Takhat Sahib and 'representatives' of the Panth made some decisions in the name of the Panth and adopted the following Gurmata. *Editorial comments follow in italics, section by section:*

Gurmata No. 1 has four parts to it:

i) "...effort should be made by all Sikh organizations to propagate Sikhism in a simple and common man's language..."

Do they mean the language of Sant Singh Maskeen, his disciples, Jathedar Puran Singh and Deras?

ii) "...dreadful problems facing the world and mankind...should be made to solve, in particular, the problems of...Aids..."

We did not know Aids was a Sikh scourge let alone it had reached epidemic proportions among Sikhs so as to attract the attention of our religious leaders who have better things to do, such as, getting our youth released from Indian Jails and our Dharmi Fauji's taken care of. Please read the letter of a Dharmi Fauji on p.4. How can a nation that cannot solve its own problems, solve the problems of the world? Should not charity begin at home? Our scourges are RSS, quasi - Sikh scholars and leaders, and Granths, other than the Adi Granth.

iii) "...to inculcate teachings of Gurbani, in the hearts of the Sikhs and to urge them to shape their lives accordingly, a board of Gursikh scholars should be constituted..."

Bravo! Here we thought we already have had for a long time a board of Gursikh scholars in the person of our Jathedars. What is needed is not yet another board but a body of dedicated sewadars/missionaries who would go into the villages and work at the grass roots level to spread the true message of Sikhi to the masses much in the same manner as the work done by the volunteer missionaries of the Mormon faith.

"A committee of historians dedicated to Sikh doctrine should be constituted in order to remove confusion created by anti-Panthic forces and the so-called scholars as part of a conspiracy or out of ignorance and to get Sikh history rewritten and published in a scientific manner, after getting it tested on the touch stone of Gurbani..."

This is a very noble thought but unfortunately it is merely a lip service and smoke screen. If Jathedar Vedanti wants the historians to test what they write with the touch stone of Gurbani, why did he not apply the same test to 'Gurbilas Patshahi - 6' that he compiled and had 'Who is Who' of Sikh Panth endorse in glowing terms? We have been taken for fools for a long time, but no more.

Gurmata No. 2 has three parts to it:

i) "Today's representative Panthic gathering unanimously resolves that the Khalsa Panth...is unique and distinct, both in form and doctrine...today...it is a matter of regret that some narrow-minded forces are still not inclined to give a status of equality to men of all faiths..."

We are lead to believe that the above (narrow-minded forces) is a reference to the shenanigans of RSS but at the personal request of Mr. Badal the new acting Jathedar of Akal Takhat Joginder Singh Vedanti chose not to name RSS. So much for courage of one's conviction.

ii) "Taking serious notice of such conspiracies and expression of sentiments and actions that smack of narrow thinking, this Panthic gathering at the Akal Takhat directs the principal party of the Sikh nation (Akali Dal) ...should get provisions included in the Constitution that will ensure the preservation of the uniqueness of doctrine, form and traditions of Sikhism..."

Now which Akali Dal does this illustrious group of Sikh leaders mean? Every time a political leader has been thrown out of the Akali Dal, he has created his own Akali Dal. What is left has no resemblance to the ideals of the original Akali Dal. The faction in power, Badal Akali Dal, preaches 'Punjabiyaat', whatever that term means and is lead by a Kesadhari Hindu. It is high time that there is a rebellion in all the various Akali Dals which leads to ouster of the present leadership and emergence of united original Akali Dal under new, honest and enlightened leadership that we the Sikhs in diaspora can support and be proud of.

iii) "All Sikh organizations should feel duty bound to follow only the 'rehat maryada' approved by Sri Akal Takhat Sahib."

Left unanswered are the questions: Are Sant Smaj and Deras exempt from following Akal Takhat Maryada and free to adopt and follow their own as they currently do or; Are they to be treated as non-Sikh organizations and institutions and left alone to go their own way as are the Radhaswamis?

Gurmata No. 3 deals with only one issue that of Dasam Granth:

"Today's Panthic gathering takes a very serious note of attempts being made to raise controversy on Dasam Granth in the press, because it is likely to further complicate matters. Therefore, it is unanimously resolved that all controversy in the newspapers on this subject should cease forthwith. At the same time, the SGPC, the representative religious body of the Panth, is hereby directed that through its Dharmik Salahkar Board (Religious Consultative Board), it should arrange seminars and discussions for Sikh scholars on this subject, so that, a unanimous, universally accepted and meaningful decision may be taken after deep research

and investigation in a cordial and friendly manner as per Panthic practice and tradition.

How much faith can we place in the SGPC and the person of Takhat Jathedars? How long has the Dasam Granth controversy been raging? How long can we allow it to simmer? Is SGPC prepared to enforce the reading and interpretation of only Sri Adi Granth Sahib in Gurdwaras? Is it prepared to promulgate a ban on Hemkunt Yatra? Is it prepared to call for removal of Dasam Granth from Gurdwaras that already display it alongside Adi Granth and engage in its Akhandpath? We think the time for seminars and discussions on this topic is already gone and time for action has arrived. Time to rethink and redefine our Ardas and rehat maryada tested on the touchstone of Gurbani (i.e., Adi Granth only) has also arrived.

To staff the various committees suggested by the 'Guru Panth' at Sri Akal Takhat Sahib on May 14, 2000 and to accommodate the sentiments of those who would endlessly discuss, debate and delay hard decisions, The Sikh Bulletin suggests the following names for staffing Vedanti's committees:

1. Joginder Singh Vedanti, Jathedar Sri Akal Takhat Sahib.
2. Tarlochan Singh, Jathedar Sri Kes Garh Sahib
3. Balwant Singh, Jathedar Sri Damdama Sahib
4. Bhai Ranjit Singh, Sabka Jathedar Sri Akal Takhat Sahib
5. Bhai Devinder Singh
6. Bhai Harjinder Singh (Sri Nagar Wale)
7. Bhai Harbans Singh (Jagadhari Wale)
8. Baba Thakur Singh (Damdami Taksal)
9. Baba Kashmira Singh
10. Giani Mohan Singh
11. Giani Puran Singh, Sabka Jathedar Sri Akal Takhat Sahib
12. Giani Sant Singh Maskeen
13. Mahaan Sant Shiromani Baba Maan Singh Ji Pihowa (Bhewe Wale)
14. Mahant Mangal Singh
15. Sant Baba Amar Singh Barundi
16. Baba Virsa Singh
17. Sant Baba Darshan Singh Dhakki (Unless still in jail)
18. Sant Baba Jagjit Singh
19. Sant Baba Nahar Singh
20. Baba Dhanwant Singh
21. Baba Ashutosh
22. Maharaj Gurmit Ram Rahim Singh, 'DeraSacha Sauda' (Hardev Singh Shergill)

AFGHANA'S VIDEO-CONFERENCE PUT OFF

Varinder Walia Tribune News Service

Amritsar, February 18, 2003

The videoconference with Canada-based cop-turned Sikh scholar, Gurbakhsh Singh Kala Afghana which was scheduled to be held this evening by the Sikh high priests has been put off at the eleventh hour on 'technical grounds'.

It is reliably learnt that the video conference had to be put off due to certain objections raised by Sikh scholars, including SGPC chief, Prof Kirpal Singh Badungar, who had reportedly conveyed his displeasure to the high priests that there was no precedent in the Sikh history to hold a video conference with a person facing charges of blasphemy. The Sikh scholars had stated that the persons summoned by the Akal Takht had to appear in person to give clarifications.

In a fax message to Mr Kuldeep Singh Jagpal, president Gurdwara Surrey, (Canada), Giani Joginder Singh Vedanti, Jathedar Akal Takht, said that the video conference could not be held today due to unavoidable 'technical reasons'. It is learnt that as per the directions of Akal Takht, the management of gurdwara Surrey had made arrangements for the videoconference in the shrine by spending more than Rs 3 lakh.

Earlier, Mr Kala Afghana had pleaded that he was unable to appear before Akal Takht. He had told the Sikh clergy that being a confidant of Sant Jarnail Singh Bhinderanwale his name had figured in the 'black list' prepared by India and hence he would be arrested if he tried to visit the country. Another reason cited by Mr Kala Afghana was of health.

ਨਾਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ

ਫ਼ਰਵਰੀ 1, 2003 ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਭਰਮ-ਨਾਸ਼ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ

ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ :

1. ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਧਰਮ-ਨਾਸ਼, ਭਰਮ-ਨਾਸ਼, ਕੁਲ-ਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਕਰਮ-ਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਸ਼-ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਨੋ-ਮਨੋਂ ਅਪਨਾਉਣ ਅਤੇ ਦਲਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਆਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੇਵਾ ਹੋ ਸਕੇ।
2. ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਮ-ਨਾਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉੱਦਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਮੁਖ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਏਸ ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ "ਬੇਜ਼ ਸ਼ਬਦ ਮਹਿ ਲੇਹੁ" 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਜ਼ ਉਪਰੰਤ 9 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇੱਕਪਾਸੜ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਹਰ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸਮੂਹਕ ਰੂਪ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
3. ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨਾ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਈਆਂ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ।
4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਯਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਿਰਕੂ ਤੇ ਫੁੱਟ-ਪਾਉ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖ਼ਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ; ਉਹ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਤੇ

ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ:

ਹਮਰਾ ਝਗਰਾ ਰਹਾ ਨ ਕੋਊ ॥ਪੰਡਿਤ ਮੁਲਾਂ ਛਾਡੇ ਦੇਊ ॥੧॥ ਅਤੇ
ਪੰਡਿਤ ਮੁਲਾਂ ਜੋ ਲਿਖਿ ਦੀਆ॥ ਛਾਡਿ ਚਲੇ ਹਮ ਕਛੂ ਨ ਲੀਆ॥੩॥
(ਸ੍ਰੀ. ਗੁ. ਗ੍ਰੰ. ਸਾ.-ਪੰਨਾ ੧੧੫੮-੧੧੫੯)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ,

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ (ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ) ਨੇ 10 ਫ਼ਰਵਰੀ 2003 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ 11 ਵਾਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਜੁਬਾਨੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸਾਡੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ (ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੇਕਣ ਵਾਂਗ) ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ:

1. ਭਾਈ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਯੋਗ ਸਮਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਮੱਤ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਹੀ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
2. ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਇਤਿਆਦਿ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਇਆ ਜਾਵੇ (ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਭਾਈ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ-ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ)। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਸਮੇਤ ਬਾਹਰ ਵੱਸਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਜਾਣ ਸਕਣ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਪੈਂਦੇ ਖਾਨ ਵਰਗੇ ਨੀਚ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਢਾਲ ਦੀ ਛਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਮੱਤਭੇਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (PROCEDURE) ਅਪਣਾ ਕੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹੋ ਆਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ।
ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸ,

ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

1. ਕੇਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
2. ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ, ਦਿੱਲੀ।
3. ਡਾ. ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ।
5. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਚਾਇਤ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
6. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸ਼ਟੀ, ਮੈਂਬਰ, ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਕੰਥਾਲਾ।
7. ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
8. ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
9. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਫ਼ਗਵਾੜਾ।
10. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ, ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ।
- 11.
12. ਗਿਆਨੀ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ।
13. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਆਗੂ, ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ।
- 14.

- 15.
 16. ਡਾ. ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
 17. ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਲੋਜ, ਬੰਗਾ।
- ਸੂਚੀ ਨੰ: 2
1. ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ।
 2. ਗਿਆਨੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਗ, ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ।
 3. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਰੜ, ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ।
 4. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ।
 5. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ।
 6. ਕੇਵਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਆਸਰਾ ਟ੍ਰਸਟ, ਪਲਸੋਰਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
 7. ਡਾ. ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ, ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ।
 8. ਡਾ. ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨ।
 9. ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨ।
 10. ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ, ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ।
 11. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕੋਲੋਜ, ਰੋਪੜ।
 12. ਬਾਬਾ ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੰਤ ਸਮਾਜ।
 13. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ।
 14. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ, ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ।
 15. ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ।
 16. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ।
 17. ਗੁਰਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਆਪਕ।

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕੀਤੀ

1. ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ, ਜਨ. ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)।
2. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੱਜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼।
3. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੁਵਮੈਂਟ ਅਗੇਸਟ ਸਟੇਟ ਰਿਪਰੈਸ਼ਨ।

ਆਰੰਭਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ, ਭੱਟ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੱਚ ਦੀ ਪੁਖਤਾ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਏਸ ਧਰਮ ਦੇ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਸ ਦੀ ਕਰਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਿਰੋਲ ਸੱਚ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਈ ਢਾਈ ਸਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਚਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਅਮਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਵੇਂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਏਸ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸੱਚ ਦੀ ਵਾੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਏਸ ਦੀ ਪਾਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਾਣਾ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਰੂਪ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ, ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹੋਣ ਦਾ।

ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਕ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਬਣਿਆ, ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਸਗਤ-ਗੁਰੂ ਲਕਬ ਧਾਰਣ ਦਾ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੇ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ, ਮੰਤਰਾਂ-ਜੰਤਰਾਂ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਉਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਣ ਬੋਝ ਹੇਠੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ, ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਾਰ ਦੱਸਿਆ। ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਰ-ਫਰਮਾਨ ਸੋਧ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਸੁਰਗਵਾਸ, ਨਰਕ-ਨਿਵਾਸ' ਦੇ ਭੈ-ਵਹਿਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਏਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵਨ-ਮੁਕਤਾ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਨਾਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ, ਕਿਰਤ-ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਚੁੱਕੇ ਜੀਵਨ-ਮੁਕਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਲਕਬ ਬਖਸ਼ਿਆ।

ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਸ ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ਭੇਖ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਏਸ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਰਹਿਤ ਨੂੰ ਏਨਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੱਚ-ਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨਫੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅੰਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਏ ਉੱਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਖੱਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖੀ ਦੇ

ਪਰਮ ਸੱਤ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦੱਸਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਧੀਨ ਦੂਸਰਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪੁਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੱਥਕੰਡੇ ਆਮ ਵਰਤੋ ਗਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਰੂਪ ਦੱਸਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਵੀ ਏਸੇ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ।

ਅੱਠ-ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੌਨ ਲੋਗਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋਂ ਈਸਾਈ ਬਣੇ ਪ੍ਰੰਗਿਤ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਸੁੱਚ-ਭੱਟ ਇਤਿਆਦਿ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੂਲ ਦੱਸ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵੱਲੋਂ ਮੋੜਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਣਮਤੀਏ ਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਵਕਤ ਓਹਨਾ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਭਿੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੱਸ ਕੇ ਓਸ ਬਾਲਕੋ ਨੂੰ ਮਸੂਰੀ ਦੀ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਕਈ-ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੁੱਧੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਏਸ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਓਸ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਹਿਤੀਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚ-ਨੀਚ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਬੇਪਛਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਜੋ-ਜੋ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਪੰਥ-ਪ੍ਰਵਾਣਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲੇ ਰਹਿਤ ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਅੰਗ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪਾਕ ਕਵਚ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨਣ ਦੀ ਕੁਚੇਸ਼ਟਾ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ ਨੂੰ ਬੋਝਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਸਤਾਰੇ, ਨਿਵੇਕਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਨਣ-ਖਾਣ ਦੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡੀ ਵਰਤਾਰੇ, ਸਭ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦ ਦੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਹਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਸਰਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਵਤਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਇਹ ਅਪਣੱਤ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਏਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਰਬ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੋ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਧ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਲਾ ਲੰਘਾਉਣ ਲਈ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅੱਜ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖ਼ੂਬ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਮੂਲ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨ ਤਾਂ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲੇ ਮੱਛੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ *ਤੀਸਰ ਪੰਥ* ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਏਸ ਨੂੰ ਨੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ 'ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ' ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ। ਏਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਕਾਲੀ ਘਟਕ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਅਤੇ *ਸਿੱਖ ਮਾਰੂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ* ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਏਸ ਦਾ ਦੂਰ-ਰਸੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿੱਕਲਿਆ ਕਿ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਕਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਬਣ ਗਿਆ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ, 'ਨੀਮ-ਹਿੰਦੂ' ਜਾਂ 'ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ' ਕਹਿ ਕੇ, ਜੋ ਨਾਮਕਰਣ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਖੋਜੀ ਸੀ, ਹਿੰਦੂਤਵ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਿੰਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਬੇਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਠ ਸਾਲਾ ਅਮਰੀਕਨ ਪਾਦਰੀ ਜੋਜ਼ਫ ਕੂਪਰ ਉੱਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਯਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਏਸ ਸਬੰਧੀ ਦੱਖਣ ਦੇ 'ਦੀ ਹਿੰਦੂ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ 15 ਜਨਵਰੀ 2003 ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਛਪੀ। ਓਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਪਮ ਹਰੀਜਨ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਹਰੀਜਨ ਪਰਵਾਰ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਦੇ ਵੀ ਧਾਰਨੀ ਹਨ। 'ਹਿੰਦੂ-ਈਸਾਈ, ਹਿੰਦੂ-ਪਾਰਸੀ, ਹਿੰਦੂ-ਖ਼ੁਸਾਈ, ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਸੁਪਨਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਈਜਾਦ ਕੀਤਾ ਧਰਮ-ਮਿਸ਼ਰਣ ਮੰਤਰ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਟੋਆ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਸਭ ਲਈ ਖ਼ੂਹ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਏਸ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ/ਕ੍ਰਿਪਾਨਧਾਰੀ ਭੇਖੀਆਂ ਨੇ ਹਵਨ ਯੱਗ ਕਰਵਾਏ; ਅਨਮਤੀ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਆਡੰਬਰ ਰਚੇ ਅਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ, ਮੱਠਾਂ, ਡੇਰਿਆਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਪੂਜਾ-ਅਰਚਨਾ ਕੀਤੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਣਪ ਰਹੀ ਡੇਰਾਵਾਦ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਅਖੌਤੀ ਸੋਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਸ਼ਖ਼ਸੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਲਾਇਲਾਜ ਕੈਂਸਰ ਏਸੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੇ ਵਰਤਾਰੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਚੋਬੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਦੋਨਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਨ-ਰਸ ਅਧੀਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਾਰ ਦੱਸਣਾ। ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ, ਇਕੋਤਰੀਆਂ, ਸੰਪਟ ਪਾਠ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ-ਰਹਿਤ ਦਾ ਅੰਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਸ਼ਟਾ ਕਰਨਾ, ਸਭ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿੱਖ-ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਹਨ। ਜੁਗੋ-ਜੁਗ ਅਟੱਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਕ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਬਦਨੀਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰੰਗਿਤ ਹੈ।

ਜੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਧਰਮ ਦਾ ਉਹੀ ਸਰੂਪ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ; ਜੇ ਏਸ ਦੀ ਪਤਿਤ-ਪਾਵਨ ਸੁਗੰਧੀ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਮਹਿਕਦੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼, *ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ*, ਵੱਲ ਮੋੜਾ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਬਾਣੀ-ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਜੋ ਸਦਾ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ; ਸੁੱਧ-ਹਿਰਦੇ ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਲੱਭਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਚੱਲਤ 'ਹਰਮਾਨੋਟਿਕਸ' ਗਿਆਨ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਓਹੀ ਮੂਲ ਮੰਤਕ ਹੈ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂਬਾਣੀ-ਸਮਝ-ਸਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਭਦੇ ਹਨ; ਹਰ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਗੁਰੂ-ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਏਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਖੋਜ-ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂ-ਆਸ਼ੋ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਧਰਮ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਹ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਖੁਰਾਕ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ-ਗੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਓਸ ਨਾਲ ਨਿਭਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਕੇਵਲ *'ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ'* ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਭਾਈ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਬੁੱਤ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਪਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਕਈ ਵਾਰ ਭਿਆਂਕਰ ਖਲਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਏਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਗੁਰੂ-ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਜਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਵੇ-ਮੰਡੇ ਗੁਹਿਣੀਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਢੁੱਚਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਸਿਆਣਪ ਹੈ, ਸਿੰਘ-ਕਰਮ ਹੈ।

"ਰੇ ਮਨ ਡੀਗ ਨ ਡੋਲੀਏ ਸੀਧੇ ਮਾਰਗ ਧਾਉ ॥"

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰਭਾਈਆਂ, ਸਿੰਘਾਂ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ, ਮਹਾਤਮਾਵਾਂ, ਸੁਰਜਨਾਂ, ਕੌਮ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ, ਮਹਾਂ ਜਨਾਂ, ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਨਾਂ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਵ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ। 742, ਸੈਕਟਰ 8 ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ।

24 ਜਨਵਰੀ 2003

gow ;fseko:'r gzi f;zx ;kfjpkB,
1> ;qh tkfjr[o(ih eh casfj] ..
10 caotoh 2003

w?! nZi gktB s]s ;kfjp TÆs/ GkJh r[op]F f;zx
ekbk ncarkBk e'b'l nkg d/ gZso okjhl wzfrnk frnk
;gFNheoB d/D bJh jkiao j'fJnk jK . iZ[r'-i[Zr nNZb
;qh r[o(rqzE ;kfjp ns/ ;qh r[o(]kb;k gzE, i' fe J/; s]s
TÆs/ ;dk bJh fpokiwbk jB, dk UN nk;ok b? e/, nfs
fBwosk ;fjs, w/oh j/m fby/ nB[:ko p/Bsh j? ihL

1. GkJh r[op]F f;zx ekk ncrkBk fJZe, r[owfs B{z ;dhth s"o «s/ gqDk/ j'J/, 81 ;kbk nzfwqsXkoh ftdtkB jB . T[BQK dh r[opkDh-gVu'b-ftXh r[owfs d/ n?B nB[e{b j? . T[jBK dh fbyD F?bh ftZu ;EkJh gqktXkB j? fe T[j nkgD/ b/y fby e/ nkgD/ gZE d/ ;fseko:r ftdtkBK ns/ sjsK fJfsnkfd d/ ;tkdkoK, gqw[Zy rqzEh f;zxK ns/ J/E' sZe fe w/o/ ij/ wkw{bh f;ZyK B{z th G/i e/ rabshnK ;[XkoB dhNk dhB p/BshnK eod/ jB . T[jBK dk i[nkp nkT[D TÆs/ r[owfs dh o"FBh ftZu ftukod/ jB ns/ nw{wB T[jBK B{z nkgDh g[;se dk fJZ; k jh pDk fdzd/ jB . r[o{pkDh gkm s'l i' T[jBK B{z f;XKse gZy T[AxVdk B}o nkT[ldk j?, Uj U; B{z gktB pkDh d/ xZN'-xZN gzi gqwkD d/ e/ ebwzpd eo fdzd/ jB . go c/o th i/ e[Jh Hbs Fpd fbfnk ikt/ sK U; B{z fbys ftZu'l eZYD bJh ssgo ofjzd/ jB . T[j r[opkDh-Nhek gq'ca?;o ;kfj f;zx tkbk tosd/ jB . fJT[I T[jBK dh fbyD-ftXh ns/ r[owfs-frnkB ;zg{oD s"o TÆs/ d'F-ofjs, fBoSb, fBFegN ns/ fBFekw j? .

T[go'es g?oQ/ ftZu do;kJ/ sZEK d/ gqwkD fJ; gqeko jB L ;qh r[o{ rze ;kfj dogD tkb/ gowjz; B/ th r[opkDh d/ noE r[opkDh ftZu'l jh bZGD dh ftXh do;kJh j? . r[opkDh ftZu nB/eK T[j Fpd jB i' gq'ca?;o ;kfj f;zx ns/ GkJh ekk ncrkBk dh r[opkDh-gj[zu dk ;woEB eod/ ikgd/ jB . gZso (n) fJZe fe;/ r[of;Zy dk gZso j? fi; ftZu T[j dZ;d/ jB fe GkJh ekk ncrkBk B/ T[jBK d/ efjD TÆs/ cabkDh g[;se ftZu'l cabkD/-cabkD/ ;apd eZY/ i' fe g[;se d/ Bt/I ;z;eoD ftZu Bjhl jB . T[jBK dh ^awk;[wk;[efo w{oy[MrV/« g[;se ftZu ;qL fgnkok f;zx gdw fJfsnkfd dhNk SghnK fuZmhnK nkgD/-nkg ftZu gqwkD jB . fJj g[;se nkg B{z G/N ehsh ik ojh j? .

2. feT[I i[GkJh ekk ncrkBk][d nzfwqsXkoh jB, J/; bJh T[jBK TÆs/ fJj d'F nkfJd jh Bjhl j[zdk fe T[jBK dhNk ^ayzv/-pkN/ d/ nzfwqs ;pzXh ftukoK B/«;r[o{]kb;k gZE d/ f;Zyh f;de ns/ gZEe FoXk B{z m/; gj[zukJh j? .À T[j sK ;r'l nkgDhnK fbysK okjhl yzv/-pkN/ d/ nzfwqs dh ;Zuh-;[Zuh f;cas eod/ jB ns/ jo wkJh-GkJh Bz{ yzv/-pkN/ dh gkj[b SeD dh gq/oBk eod/ ofjzd/ jB .

T[sb/ g?oQ/ ftZu g/F ehshnK p/BshnK d/ jZe ftZu gqwkD L

(J) ftZu w[ZyB/ s"o «s/ T[jBK dh fJZe g[;se fpgqB eh ohs s'l ;Zu dk wkor Gkr gzitK, ;qh nekb ;jkfJ ;[;kfJNh, nzfwqs;o, 1999 ftZu'l T[jBK puBK dh cfjo;s G/N eo fojk jK i' fe yzv/-pkN/ d/ nzfwqs gqsh nfnzs fBowb GktBk ns/ Gkt[esk dh jZd sZe

wkofwe ftuko do;kT[ldh j? . J;/ soQK d/ ftuko T[jBK dhNk j'o g[;seK ftZu'l th (nzFe wkso) G/N eo fojk jK .

3. frnkoK fJsokia:r ;wM/ rJ/ tkeK d/ ;gFNheoB ftZu p/Bsh j? fe gfjb/ fJsokia:r tke B{z ;zdoG ftZu oZy e/ gVQhJ/ sK noE pDdk j?L ^ae/tb o;wh s"o TÆs/ Sfenk yzv/-pkN/ dk nzfwqs fe;/ B{z r[o{ tkbk Bjhl pDk ;edk id'l sZe fe nzfwqs dh ofjs B{z wB ftZu Bk t;kfJnk ikt/ . e/tb ;oho B{z f;zx ;ik b?D d/ fotki ekoD f;Zyh ihtB fiT[D ns/ r[o{ T[gD/F B{z wB ftZu t;kT[D dh gqefonk B{z Ykn bZr ojh j?, fi; dk fe sB dh ofjs fJZe gqshe j? .« fJj fe;/ gZy'l th n:r puB Bjhl jB .

nkg d/ gZso ftZu d{o/ Bzpo TÆs/ fby/ fJsokia:r tke dk Gh n;b gqeoD ftZu T[j noE Bjhl pDdk i' ;zdoG s'l pkjo eZY e/ fe;/ fBzde B/ pDk e/ nkg B{z r[wokj eoB dh e[u/FNk ehsh j? . J/; tke B{z ;oho B{z f;zx ;ik b?D d/ Gow B/ wB B{z f;Zy pDkT[D dh b'V w[ek fdZshÀ Bkb fwbk e/ gVQhJ/ sK jh n;b noE dh ;'Mh j' nkT[ldh j? . fJj ns/ fszB Bzpo fJsokia:r tkeK B{z i/ w{b ;'u Bkb'l fBy/VhJ/ sK jh fJsokia:r ikgd/ jB . GkJh ekk ncrkBk dh w{b GktBk fJj j? fe r[o{pkDh gqsh gq/w, Bkw dk wB ftZu tk; ; f;Zyh ihtB XkoD eoBk jh nzfwqs SeDk j? ns/ sB dh ofjs J/; dh gqshe j? . fJj ftuko fpbe[b fBod'F, r[owfs d/ nkF/ nB[;ko, f;Zyh dh tfvnkjh Bkb Gog{o ns/ jo gZy'l Fbkxk:r j?! n;hw FoXk-:[es j? .

uT[E/ Bzpo TÆs/ doi tke fe;/ gZy'l th fJsokia:r Bjhl .;r[o{ wkfBU rzeEÀ ;kfj d;t/l gksFkj j}{o d/ nkgD/ tke jB i' fdqVQ jlew d/ s"o TÆs/ ;dk bJh f;ZyK TÆs/ feogk eo e/ ;kfj B/ nkfJd ehsk j? . fJj fBo'b ;Zu j? fe fe;/ f;Zy B/ r[o{ rze ;kfj dh pkDh s[b fe;/ j'o pkDh B{z Bjhl ikDBk . F'qwdh ew/Nh tZb'l gqekFs gZE-gqtkDs ofjsBkw/ d/ th fJzB-fpzB J/' Fpd ns/ Gkt jB .

gzit/ Bzpo TÆs/ doi Fpd sK fJsokia pDd/ jh Bjhl pbfe fJZe irs f;ZX ;ZukJh B{z do;kT[ld/ jB . fJj fpbe[b ;Zu j? fe p/-p[fBnk d;cas eoB tkb/ B{z Fofwzdk j'Dk g?ldk j? . ;zsK-wjKg[oyK s'l b'e ;Zu ikDB d/ fJZS[e j[zd/ jB ns/ fBo'b ;Zu jh T[jBK d/ w{zj'l cZpdk j? . M{mh f;cas fe;/ gZy'l th ikfJ} Bjhl .

nrbk tke fJfsjk;e ;Zu j?! gZE ns/ f;Zy fJfsjk; ftZu gqtkBs j? . J/; soQK gzithl wZd ftZu fdZs/ FpdK TÆs/ fJsok} n:r j? .

S/t/I Bzpo TÆs/ fbyhnK gzhshnK th sZEK B{z T[ikro eoB tkbhnK jB . fJjBK B{z M[mbkT[D

bJh fJfsjk;e sZEK dh b'V j? fiBQK dh j'ld Bjhl j? .

T[IM T[go'es S/ d/ S/ wZdK gq;ZR s'l pkjo eZY e/ jh fJsokia:r fdZ; nkT[lDhnK jB . gq;ZR s'l fBy/V e/ fJsokia:r dZ;Dk fBjKfJs H?o-f}zw/tkokBk, f;Zy-'u-xkse ns/ JhoyK s'l T[gfink eow j? . fJj wzdh GktBk dh T[gi j? ns/ fpwko wB dh fBFkHh j? . fBnK dk sek}k sK fJj j? fe n?;h p/-p[fBnkD fFekfJs eoB tkb/ B{z FoQ/nkw BFo eo e/ Gzfvnk ikt/ .

T[go'es ;G d/ gqwkD fjs ;pzXs g[;seK, fiBQK ftZu'l fJj Fpd bJ/ rJ/ jB, d/ w[ezwb 11 gzB/l Bkb BZEh ehs/ iKd/ jB . fJjBK ftZu fJsokia:r ;wM/ rJ/ Fpd w'N/ eo e/ ns/ Bhb/ oZR ftZu T[mkK/ rJ/ jB . f;oc 11 gzfBnK dk ;o;oh gkm jh nkg B{z ;gFN eo d/trk fe fe; soK w'N/ nZyok dk Hbs noE eZYD dh Gog{o u/FNk j'Jh j? . J/; wB'oE fJZs nkg d/ fJZe feskpuk th g/F j? fi; ftZu ft;Eko Bkb, nkgDh iku/, w[ezwb ;gFNheoB g/F ehsk frnk j? . }kjo j? fe fJsokia:r do;kJ/ rJ/ FpdK d/ nkXko TÆs/ GkJh ekkb ncrkBk TÆs/ e[Jh d'F Bjhl bZrdk .

tZvh j?os tkbh rZb fJj j? fe gfjbhNk fszB wZdK tkb/ 3 tke e/tb gzitK Gkr g[;se d/ d' gzfBnK TÆs'l bJ/ rJ/ jB . j'o x'ythl B}o wkohJ/ sK fszB'l tke d' g?foQnK ftZu'l bJ/ rJ/ jB ns/ fJsokia:r wZdK dh frDsh tXkT[D bJh fJjBK B{z fszB GkrK ftZu tzfvnk frnk j? . fJT[l 332 ;ca/ dh g[;se ftZu'l e/tb 2 g?oQ/ fJsokia:r ;wM/ rJ/ jB .

ut[Eh wZd ftZu fdZsk tke d'F ofjs j? .

wk;[wk;[efo w{oy MrV/ ftZu'l fJsokia:r ;wM/ rJ/ S/ tke e/tb fJZe' gzB/ TÆs'l bJ/ rJ/ jB (**t'y' wk;[wk;[efo w{oy MrV/**, frnkB gpfbFo}, b[fXnkDk, d;Zpo 2000, gzBk 255). fJj ;ko/ e/tb d' g?foQnK TÆs/ nkXkos jB .

;Zs-nZm g[;seK ftZu'l e/tb uko g?foQnK TÆs/ Bk pD ;eD tkbk fJsokia Jhoykb{ fe;w dh wkBf;esk dk gqrNtk eodk j? . f;zx nytkT[D tkb/ fFekfJs-eosk B{z sK T[IM jh Bjhl F'Gdk feT[l i[jo f;zx nkgD/ n"r[DK B{z zt/y e/ nDfvZmÀ eoD dh nodk; d' t/b/ eodk j? . i/ n;hl nkgD/ r[oGkJhNk d/ fe;/ GqKsh tZ; fwE/ rJ/ n"r[D B{z nDfvZm Bjhl eo ;ed/ sK ;Zu/ gksFkj ;kv/ n"r[DK B{z feT[l nDfvZm eoBr/ < eh n;hl T[jh r[of;Zy jK i' z;fsr[fo Ykfe bhNk w'fj gkgh gVdkÀ rkT[lD/ j[zD/ jK ns/ fiBQK gqsh r[o'gd/F j?L z'i' dh;? r[of;Yvk fs;[fBft fBft bkrT[gkfJ ihT[. À fJek;h ;kbb p}[or r[ow[y gqsh n;hw Bcos feT[l <

4. fJ;kJh wZs dk fJfsjk; d;dk j? fe ftd/F ftZu tZ;d/ g?o'ekoK dhNk S'NhnK- w'NhnK T{DskJhNk (<) B{z Bk podkFs eoB ekoD gzdoK ;dhNk uZfbnk Xow nZX-ftukfbT[l d'cakV j' frnk . gfjb'l nkJ/ fJZe f;zx ;kfjp p-d;/h f;zxK B{z bzro SeD d/ w;b/ TÆs/ ykjwykj pd}B eo u[Ze/ jB . ;kv/ tZv/ (rzvk f;zx tor/) fJfsjk;ekoK ns/ XowfrnkSk F];hnsK d/ ftuko gqtkB eo e/ jh ;qh nekb s]s ;kfjp tZb'l okfJ fdZsh rJh ;h fe e[o;hnK TÆs/ p?m e/ bzro SeD Bkb f;Zy Xow dh fe;/ th ofjs wfo:kdk dh wZd dk T[bzxD Bjhl j[zdk . J/; B{z ft;ko e/, fpBK gzE B{z Go';/ ftZu bJ/ d/ j[eWbkwk ikoh eo fdZsk frnk fi; B/ J/E'l d/ ns/ ftd/Fh f;ZyK ftZu pVk tZvk wkBf;e gkVk gk fdZsk .

GkJh ekkb ncrkBk d/ jZe ftZu gj[zu/ nB/eK gZso fJfsnkfd dZ;d/ jB fe T[jBK fto[ZX ehsk frnk e[Jh th Hbs j[eW f;Zy :eish bJh tZvh u[D"sh pD ;edk j? . J/; ;zGktBk B{z w[Zy'l Bjhl gBgD d/Dk ukjhdk---yk; s"o TÆs/ J/; bJh fe fJzd{sP d/ gquzv gqe'g ekoB j[D e/tb ftd/FK ftZu jh f;Zyh d/ ;bkws ofjD dh ;zGktBk j? .

5. jo fiT{ld/ Xow bJh }o{oh j[zdk j? fe ;w/l dh ukb Bkb U; d/ o"FB gfjb{nk TÆs/ i' X{V izw iKdh j?, U; B{z frnkB-Xow-wfo:kdk-soe dh p[jeo Bkb p[jkodk oj/ . fJ;bkw ftZu J/; GktBk B{z b? e/ w?jdh dk ;zebg th j? . F/y nfjwd ;ojzdth tor/ w[iZdd nbca/- ;kBh d/ bep Bkb wFj{o j' u[Ze/ jB . fgSbh ;dh d/ nkozG ftZu GkJh r[ow[y f;zx, frnkBh fdZs f;zx, GkJh ekjB f;zx, frnkBh frnkB f;zx nkfd f;zx ;GhnK r[ow[yK B/ f;Zy gzE gqsh fJj ;/tk fBGkjh ;h . fgSbh ;dh dh f;nk;s ftubhNk eqKshekoh spdhbhNk ekoD eJh Xkofwe ;q's, edoK-ehwsK fJfsnkfd pko/ tZv/ Gow-G[b/y/ g? rJ/ jB . J/; bJh Xow-w{b B{z T[iKro eoBk fBjKfJs }o{oh j? . GkJh r[op]F f;zx ekkb ncarkBk seohpB T[jBK nZXh doiB b/yeK ftZu'l jB i' fJj nfs b[Vhldk ezW eo oj/ jB . nekoD fJjBK dk j[l";bk g;s eoBK fe;/ gZy'l th e"w dh, Xow dh }o{os Bjhl .

6. nZi f;Zy Xow ftZu eJh fe;w dhNk e[ohshNk nk t;hnK jB . shoE :ksok, feokJ/ d/ nyzv-gkm, Fpd ftuko dh xkN, ehosB TÆs/ b'V'l f]nkdk pba, nwkT;, ;zroKd dh wjZssk nB/eK ca'eN eow nkfd . fJj eow n"ozr}/p d/ fJ;bkwH FoQk bkr{ eoB tKr nZi fJzd{sP d/ em'o tsho/ d/ gq;ZR ftZu f;Zy e"w bJh xkse f;ZX j' ;ed/ jB . fpwkoh J/E'l sZe tZX uZ[eh j? fe ;odko e[bpho f;zx e"Vk (**s/ f;Zy th fBHfbnk frnk** g[;se «u) efjzd/ jB fe f;ZyK B{z pqkjwDtkd dh ;okb fBHb u[Zeh j? . **dfbs tkfJ**; dk n?vhNo fbydk j? fe ca'eN

eow gquZbs j'D ekoD f;Zyh nzw ;kjK TÆs/ j? .
 fJjBK pkjo'l rpfjD ehs/ ftukoK dh r[opkDh d/ nkXko
 TÆs/ gVu'b fJjBK d/ r?o f;Zy yk;/ B{z T[ikro eo e/
 f;Zy-Xow-ftFtk; ftZu'l wBcah eoBk fBjfkJs }o{oh j? .
 jk; s"o TÆs/ J/; bJh th fe nkW b'eK B{z n;kv/ b'Gh
 f;nk;h B/skrD oki;h ;Zsk d/ bkbu fjs e"wh edoK-
 ehwsK d/ xkD B{z gqtkB eod/ fdZ; nkT[lD/ jB . nfijh
 gVu'b ftZu GkJh ekbk ncarkBk dhNk fbysK tZvk
 :rdkB gk ojhnK jB . fJj e"wh fjs ftZu j? fe ekbk
 ncarkBk ns/ U; dhNk fbysK dk wkD ;fseko tXkfJnk
 ikt/ feT[l i| fJj fBo'b r[owfs B{z T[xkVB, gqukoB ftZu
 ;jkJh jB .

pikfJ J/; d/ fe e[Jh d/jXkoh dzGh v/o/dko nZi
 f;Zyh ftZu gquZbs f;Zy-Xow-fto'Xh ftukoK B{z
 u[D"sh d/ e/ nkgD/-nkg B{z ;[Xkoh f;Zyh dk wjzs
 Ekg/, fBo'b r[opkDh ns/ r[o{-nkF/ ftZu iBwh, gqtkB
 uVQh ;'u d/ XkoBhnK dk fJjBK r[owfs s'l e'o/ eowK
 B{z fBzdDK f;Zyh d/ fjs ftZu j? .

7. f;Zyh dk Hbs gquko f;Zy Xow d/ tXD-c[ZbD
 dhNk n;hw ;zGktBktK dk brksko xkD eodk nk fojk
 j? ns/ d/jXkohNk v/o/dkoK d/ gDgB dk tZvk ekoB j?
 . f;ZyK d/ oki;h s"o TÆs/ fBFgqkD j'D ns/ f;Zy ;wki
 ftZu tZvhnK e[ohshNk d/ f;o uZ[eD dk th J/j' w{b
 ekoD j? . fBo'b r[owfs dk gquko, ;zuko J/; dk s'V j?
 . e/tb r[owfs B{z XkoBk, gqukoBk f;Zy-wZs d/
 TÆsw ekoiK ftZu'l j? . fJj ;'Mh feT[lfe a;cab« ;z;koh
 ihtB d/ fto'X ftZu j?, J/; bJh e[Jh ftobk jh J/; dk
 g?o'eko pDdk j? . GkJh ekbk ncarkBk TjJBK uzd
 Gb/ g[oFK ftZu'l j? i' eJh ;kbK s'l J/; ;fEsh dk
 ftFb/FD eo e/ jfonK s'l nkgD/ r[oGkJhnK B{z ;[u/s
 eo fojk j? . U; B{z fJj wkBtsk gZyh ezW eod/ ofjD
 ftZu f;Zy irs dhNk F[ZGekwBktK, e"wh d/ tZfvnK
 dhNk n;h;K dh b'V j? . TjJBK dh ns/ TjJBK tor/ j'o
 r[ow[yK dh j"l;bk-nca}kjh eoB B{z e"wh cao} ;wM
 e/ fBGkT[DK pDdk j? .

nzs ftZu w?l nkg gzi f;zx ;kfjpkB okjhl s]s TÆs/
 fpokiwbK ;qh r[o{ }kb;k gZE B{z nfs nXhBrh Bkb
 p/Bsh eodk jK fe fJZe F[ZX fjod/, nzfwqsXkoh, gZE
 dk Gbk b'uD tkb/ nDEZe ;te e'b'l i/ T[go'es uko
 g?foQnK ftZu e[Jh fe;/ l nD;[ykthl bZrdh rZb ejh th
 rJh j? sK th e/tb w[ZyB/ soe (li' r[owfs nB;ko j?), l
 pbtkB eoB tk;s/ jh ejh j? . ;qh nekb s]s ;kfjP TÆs/
 J/; l J/t/l ikfDnK ikDk :r j? . feT[lfe TjJ r[owfs d/
 gfjo/dko jB J/; bJh TjJBK dhNk ;/tkk B{z fuskofdnK
 j'fJnk TjJBK B{z g?ld/ }kB BhU d/ th w{zj TÆs/ Ykb
 dh SKn eoB tkb//, GkJh eBQJhnk ih B{z d[FwDK
 d/ cZnk TÆs/ bkT[D bJh wojw d/D tkb/ ;ot-fwZso,

;op-;KM/ fgsk d/ gftsq s]s TÆs'l f;o'gk ns/ gqfkd
 p]fFF ehsk ikt/ . nkgK ;ko/ fJBQK ;[fjod fbysK d/
 nykT[sh fSdqK B{z d/y e/ nDfvZmk eo d/JhJ/ .
 r[ow[yksh dk fJj' sek}k j?l J/j' ftFkb fjod/ r[o{ }kb;k
 gZE d/ jkD dk eow j? .
 nzs ftZu w?l p/nzs nXhBrh Bkb p/Bsh eodk jK fe
 s]sK dk wkbe gZE kb;k ;qh dfJnk f;ZX{, gow
 feqgkb{ ;fsr[o ;Zu/ gksFkj d/ fPod l gkb/ ns/ g{oD
 ftuko T[gozs GkJh ekbk ncarkBk l TjJBK tZb'l
 ehshNk p/jZd ehwsH ;/tkk d/ fJt} ftZu ;fseko p]F/
 ;fseko ;fjs, r[os/i f;zx

ਗਿ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ

ੴ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ੴ

February 13 3003

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ, (ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੦੨ ਦੇ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚ-ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਖੁਲੀ ਚਿਠੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਦਿਵਾਏ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਕਿ, "ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਇਕ ਰੂਹਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ..ਏਥੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਭੈਭਾਵਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਹੋ ਕੇ ਅਤੀਅੰਤ ਅਧੀਨਗੀ , ਸਹਿਤ ਹੋਣ ਲਿਖੀਆਂ ਜੋਦਤੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਰੂਹਾਨੀ ਨਿਆਂਕਾਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਇਸ ਆਸ ਨਾਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲਿਆ, ਕੇ ਅਜੇਹੇ ਗੁਰਮਤਿ-ਵਤੀਚਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰਨੇ ਪਾਉਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣ ਤੇ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਤਲਖੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਕੇ ਸਹੇਦਰ ਗੁਰਭਾਈਆਂ ਵਰਗੇ ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਦਾ ਜਾਵੇ। ਔਝੜੇ ਪਿਆ ਇਹ ਪੰਚ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਉਸੇ "ਸਚੁ ਆਚਾਰ" ਨਾਲ ਆ ਜੁੜੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ "ਨਾਨਕ ਪੰਥੀਆਂ" ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋੜਾਂ ਤਕ ਜਾ ਪੁੱਜੀ ਸੀ । ਜੋਦਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:-

੧- ੧੧ ਫ਼ਰਵਰੀ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਸ: ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੱਲੀ ਤੋਂ ਫੋਨ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰੀਬ ੩੦੦ ਤੋਂ ਵਧ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਵੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਕ ਵਿਚ ਭੁੱਖਾ ਪਿਆਸਾ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਿਲਿਆ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਥਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਲੀਹ ਤੁਸੀਂ ਪੰਚ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਦਾਸ ਨਾਲ ਵੀਡੀਊ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਪਰੰਤ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾ ਦੀ ਗਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਉਚੇਚੀ ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਕਿ, ਜਦ ਗਿਆਨੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਾਬੀਨਾ) ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਾਉ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ B.C. ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੀ ਦੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਥਾਵਾਰਤਾ ਦੀਆਂ ਰੋਠਕਾਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਦਾਸ ਗੁੰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਬੈਠਿਆ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ । ਗਿਆਨੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਸਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੇ ਰੁੱਸ ਜਾਣ ਵਾਲੀ, ਅਤੇ ਪੰਚਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਡੂੰਠਾ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਰਸ਼ ਲਈ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬੜੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਵਰਜਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਜੀ ਦਾ ਸਫ਼ਾਰਸ਼ੀ ਬਣ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤੇ ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਔਖੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਤੁਸਾਂ ਅਪਣੇ ਹੀ ਕਰਕੰਵਲਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁੱਲੇ ਹੋਏ ਕਿ, ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸਫ਼ਾਰਸ਼ੀ ਬਣ ਆਏ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਜੀ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਡੂੰਠਾ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਿਰਾ ਧਿਆ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ, ਸਦਾ ਲਈ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ? ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸੀ ਦੇ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਸਿਖ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜੇਹੀਆਂ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਿਰਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਭੈ ਭਾਵਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਰੋਸ ਕਰਨ ਦੇ ਥਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸ਼ਾਇਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਖੀ ਝੂਠੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਾਲੀ ਵੀਡੀਉ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਥ ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ?

੨- ਦਾਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੁਲਕਾਤ ਲਈ ਤੁਸਾਂ ਅਜੇਹਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਾਸ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ। ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਉਸ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਹੈ। ੧੦ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰੇਡੀਉ ਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਦਾ ਅਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਤਰਜਮਾ Internet ਤੋਂ ਦਾਸ ਕੋਲ ਪੁਜਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਇਸ ਜੋਦੜੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਅਨਰਥ ਉਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਗਿਆਨੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਾਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸੇਭਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਟੇਪ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜੇਹੇ ਬੇ-ਨਿਯਮੇ ਝੂਠਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲੋਂ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਵਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਬੜਾ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ। ਦਾਸ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਘਟੋ ਘਟ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਸ ਕੋਲ ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦਿਲ ਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗ਼ਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਕਰੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ **Arthritis** ਰੋਗ ਤੋਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਤੀਅੰਤ ਪੀੜਾ ਝਲਦੀ ਹੋਈ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਦੇ ਅਨੇਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਪੱਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਵਿਚਾਰੀ ਸਾਹ ਸਤ ਹੀ ਗੁਆ ਬੈਠੀ। ਹਾਏ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਹੀ ਸਾਡਾ ਵੈਰੀ ਬਣ ਖਲੋਤਾਂ ? ਏਹੀ ਰਟਨ ਲਈ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਘਾਲਣਾ ਅਜ਼ਾਈ ਹੀ ਗਈ ? ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵੈਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਜਦ ਸੁਹਿਰਦ ਗੁਰਮਖਾਂ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਮਰਦੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕਿ; ਸਾਡੀ ਇਸ ਘਾਲਣਾ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤਾਈਂ ਸਤਿਕਾਰੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। "ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ" । ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਜਿਸ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਦਾਸ ਅੱਜ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਅਜੇਹਾ ਯੰਤਰ ਬਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਦਾਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ ਹਫ਼ਤਾ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕੇ ।

੩- ਵਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ, ਦਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਦਾਸ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਡਿਗਦੇ ਢੰਗਿਏ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜਾ ਫੜਾ ਕੇ ਹੀ ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ-**ਬੁਜ ਬਲ ਬੀਰ ਬੁਰਮ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗਰਤ ਪਰਤ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਅੰਗੁਰੀਆ** ॥੧॥ ਹਰ ਦਲੀਲ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦੇ ਪਰਮਾਣਾ ਸਹਿਤ ਲਿਖੀ। ਆਪ ਜੀ ਵਲ ਕਈ ਜੋਦੜੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਕਿ ਦਾਸ ਦੀ ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਜੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਹੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਸੇ ਤਾਂ ਦਾਸ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੁਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਦਾ ਤਾਂ ਸੰਕੋਤ ਮਾਤਰ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਦਾਸ ਅੱਜ ਤਾਂਈ ਮਰ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦਾਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਣਾ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ? ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਗ੍ਰੰਥ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਰੋਧਤਾ ਨਾਲ ਨਕਾ ਨਕ ਭਪੂਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾਸ ਨੇ ਇਕ ਵੀ ਦਲੀਲ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਦਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਾ ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੀ ਦਾਸ ਅਜੇ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੂੜ ਕਬਾੜ ਨਾਲ ਭਰੇ ਗ੍ਰੰਥ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਲਗ ਸਕਿਆ ?

੪- ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਨਕੂਲ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਹਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਸ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਦੁਹਾਈ ਹੈ ਕਿ ਵੀਡੀਉ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਤੇ ਧੜੇ ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ **ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ** ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਦਾਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੀ। ਉਂਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਭੁਲਾਂ ਦੀ ਖਿਮਾ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਘਾਤਤ ਘੜੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਹਰੇ ਲੱਗਿਆਂ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ:- ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ

Siri Akal Takhat Sahib, Sri Amritsar (Pb.) India.

Fax Phone - 540820, PBX , 553957-58-59 Ext-434ਨੂੰ:-A9 /03/3002:

ਮਿਤੀ 11-02-2003

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ਅ: 3/02/1985 ਮਿਤੀ 23-12-2002 ਰਾਹੀਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚਲੀ ਖੰਡੇ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭੇਜੇ ਦੋਸ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 10 ਜਨਵਰੀ 2003 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਲਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਿਹਤ ਦਾ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਪੱਤਰਕਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਅੱਜ ਮਿਤੀ 10 ਫਰਵਰੀ 2003 ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਦੀਰਘ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਪ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਬੀ.ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਸੋ ਵੀਡੀਉ ਕਾਨਫਰੰਸ (ਇੰਟਰਨੈਟ ਸੈਟਲਾਈਟ ਮਾਧਿਅਮ) ਰਾਹੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਮਿਤੀ 18 ਫਰਵਰੀ 2003, ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮੇ ਅਨੁਸਾਰ 7-30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਸਰੀ ਬੀ.ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ।

ਉਤਾਰਾ:-ਸ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਬੀ. ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ 114-121, 12885-85 AVE SURREY B.C. CANADA V3W 0K8 ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ

Siri Akal Takhat Sahib, Sri Amritsar, (Pb.) India.

Fax Phone - 540820, PBX , 553957-58-59 Ext-434, ਨੂੰ:-ਅ:ਤ:/੩੦੧੨-੧੩ :

ਮਿਤੀ ੧੨-੦੨-੦੩

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਹਵਾਲਾ:-ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੱਤਾ ਨੂੰ ਏ ਟੀ/੦੩/੩੦੦੨, ਮਿਤੀ ੧੧-੨-੨੦੦੩.

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ, ਮਿਤੀ ੧੮-੨-੨੦੦੩ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀਡੀਉ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਨਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਸੂਚਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ੧੫੩ ਸਾਹਿਬ।

ਉਤਾਰਾ:-ਸ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਬੀ. ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ ਪਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ,

Personal Regd. A.D Dated : 25 Jan. 2003

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ, ਸਤਿਕਾਰਜੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ,
ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ,
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਜੀ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਦਾਸ ਆਪਜੀ ਦਾ ਤਨੇ-ਮਨੇ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਪਜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਟ ਕੁਟ ਕੇ ਜੋ ਪੰਥਕ ਅਤੇ ਗੁਰਮੱਤ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਦਾਸ ਉਸ ਕਾਰਣ ਵੀ ਆਪਜੀ ਦਾ ਅਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਜੀ ਵੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਕਿੱਤਨਾ ਵੱਧ ਪਿਆਰ-ਮਾਨ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹੋ, ਦਾਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਜਦੋਂ ਆਪਜੀ ਇਸ ਉਚ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਾਰਦਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਦਾਸ ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਜੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਤੇ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਇਕ ਦੋ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪਜੀ ਇਸ ਸਚਾਈ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗੇ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੀ ਸਿਖ ਕੌਮ, ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ, ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੀਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਅਤੇ ਅਨਮਤੀ ਰਸਮਾਂ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸੀ ਪਈ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੀਕ ਸਾਡਾ ਸਮੁੱਚਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਿਸਟਮ ਤਾਂ ਇਸਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੀ ਪਿਆ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਡੀ ਅਜੋਕੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਵੀ ਇਸਦੀ ਜੱਕੜ ਵਿਚ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਤਨੇ ਮਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ-ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੋਚਣੀ-ਰਹਿਨੀ ਗੁਰੂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੱਤ ਦਾ ਇੱਤਨਾ ਵੱਧ ਜਜ਼ਬਾ-ਜੋਸ਼-ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਰਾਹੀਂ 239 ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਘਾਲਣਾ ਸਰਾਸਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸਿਖੀ ਸਰੂਪ ਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਖੜਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਸੀਂ, ਪੰਥਕ ਪੱਧਰ ਤੇ, ਕੌਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਨਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਪਹਿਚਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਤਿਕਾਰ ਹੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਨਤੀਜਾ-ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ.....। ਸਚਮੁਚ ਜੇ ਕਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਸਾਂ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਜ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਥ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਹਾਸੇਹੀਨੀ ਹਾਲਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਬਾਦ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਲਪੇ, ਰੋਏ, ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵੀ ਢੁੰਡਣ ਟੁਟੇ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਲਕੀਰ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਗਲ ਸੀ। ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਭਾਂਵੇਂ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਲ ਕਰੀਏ, ਗਿ: ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪ੍ਰੋ: ਸਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਂ ਗਿ: ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਬਾਲਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਥਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣ।

ਆਪਜੀ ਅਤੇ ਆਪਜੀ ਦੇ ਓਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਦਾਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਪਵਿਤਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਸਹਿਤ ਆਪਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਪੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਲਗਭਗ ਓਹੀ

ਆਸਾਰ ਅਜ ਸ੍ਰ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਬਾਰੇ, ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬਨੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਸਭ ਕੁਝ ਭਾਂਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪਹਿਚਾਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਕੇ। ਪਰ ਅਜ ਦੀ ਇਹ ਇਕ ਸਚਾਈ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ! ਆਪਜੀ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਪਤਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਓਹ ਪਤਾ ਦਾਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਗੋਚਰੇ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਪਤਾ ਵਿਚ, ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਓਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ- ਆਪਜੀ ਅਪਣੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੁਦ ਓਹਨਾਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅੱਗਾ ਪਿਛਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਇਕ ਤਾਂ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਕੇਵਲ ਮਾਤਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਕਤੀਆਂ ਨਾਲ, ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਣਗੇ। ਦੂਜਾਂ ਓਥੇ, ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਜੋ ਭਾਵਨਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪੰਥਕ ਹੁਕ ਤੇ ਦਰਦ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਓਥੇ ਤਾਂ ਸੁਆਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ- ਕੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ? ਦੂਜਾ- ਜਿਸਨੂੰ ਅਜ ਅਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਣਾ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਛੱਕਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੀ ਚੁਕੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗੇ ਬਾਣੀ ਜੀਵਣ-ਸਿਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਣ ਵਾਲੀ ਗਲ, ਓਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਜੀ ਰਾਹੀਂ ਦੂਸਰਾ ਸੁਆਲ -ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਉਸ ਪਿਛੇ ਵੀ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਥਕ ਦਰਦ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਰੇ ਮਹਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਂਵੇਂ ਠੀਕ- ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਦੋਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਰੇ ਆਮ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਆਮ ਭੁਲੇਖੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਖੁਲਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਲ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਝ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਮੰਨਕੇ, ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕਈ ਥਾਂਈ ਆਪ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸਤਿਕਾਰ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ! “ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੇ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ” (ਪੰ: 61) ਅਤੇ “ਭੁਲਣ ਵਿਚਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਨ ਭੁਲੈ” (ਪੰ: 1344) ਗੁਰਵਾਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ, ਦਰਦੀ, ਜਾਂ ਪੰਥਕ ਹੋਤੂ ਬਾਰੇ ਅਜੇਹਾ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕਹਨੀ, ਕਰਨੀ, ਲਿਖਿਤ ਜਾਂ ਕਥਨੀ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੀ ਨੀਯਮ ਹੈ। ਹਾਂ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗਲ ਬੜੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਕਿਸੇ ਲਿਖਿਤ ਜਾਂ ਸਬਦਾਵਲੀ ਉਪਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਠ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਲੋੜ ਹੈ, ਓਹਨਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਪੰਥਕ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰੋਂ ਓਹਲੇ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਅਧੋਗਤੀ ਅਤੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਣ ਪੰਥ ਅੰਦਰ ਵਿਆਪਕ ਅਨਮਤੀ ਅਤੇ ਵਿਪਰਨ ਜੱਕੜ ਹੈ- ਜਿਤਨੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਉਸਨੂੰ ਪੱਕੜ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਉਘਾੜ ਸਕੇ ਹਨ, ਪੰਥਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ, ਇਹ ਕਰਤੋ ਦਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਰਿਸ਼ਮਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਂਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਥਾਂਵੇਂ ਦਾਸ ਵੀ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਸਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਪਰ ਇਹਵੀ ਇਕ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਿਤਾਂ ਅਜ ਪੰਥ ਪਾਸ ਅਜੇਹਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੰਥ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਗਰਿਤੀ ਦੀ ਇਕ ਅਜੋਕੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੱਥਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਸ ਦੀ ਜੋਦਤੀ ਹੈ ਕਿ- ਕੇਵਲ ਆਪਜੀਦਾ ਓਹਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ -ਆਪਜੀ ਨਿਜੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਪੰਥਕ ਦਰਦੀ, ਬੇਲਾਗ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣ ਹੋ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਦਨਜ਼ਰ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਜੀ ਨਿਰੋਲ ਨਿਜੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋਗੇ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ

ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰੋਗੇ। ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ

(ਪ੍ਰਿੰ: ਗਿ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ, ਦਿੱਲੀ)

ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ:

ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ: ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀ ਚਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਡੀ.ਲਿਟ. ਤੋਂ ਬਾਦ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ (ਹਾਲ ਕੋਨੇਡਾ ਨਿਵਾਸੀ) ਨੂੰ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੇ, ਘੁਕ ਸੁਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਕਾਸ਼ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਓਹਨਾਂ ਦੀ, ਅਸੀਂ ਕਦਰ ਪਾ ਸਕੀਏ।।

- ਅਜੇਹੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਪੰਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੰਥਕ ਪੱਧਰ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ ੧੭੧੬-ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪੰਥ ਉਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਅਜੇਹੀ ਪੱਕਤ ਚਲੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਅਸਾਂ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਰੋਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿਚ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਾਮ ਦੇ ਚੈਕ ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਵਲ ਟੁਰੇ ਹਾਂ। ਗਿ: ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪ੍ਰੋ:ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪ੍ਰੀਸਿਪਲ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ) ਪ੍ਰੋ:ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗਿ: ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਬਾਲਾ, ਭਾਈ ਅਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਗੜੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਪਰ ਇਕ ਵੀ ਸਚੇ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਅਸਾਂ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਕੱਦਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਬਲਕਿ ਰੋਲਿਆ ਹੈ। ਬਾਦ ਵਿਚ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ?
- ਪ੍ਰੋ:ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲਪੁਰਖਨੇ ਸਮਰਥਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਅਰਥ-ਬੋਧ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਟੇਕ ਲੈਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਅਤੇ ਅਖਉਤੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲ ਵਿਚੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਭਰਵਾਂ ਹਲੂਣਾ ਦੇਣ ਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਢਾਈ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਤਨੀਆਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹਤਾਂ ਜੰਮ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਪੰਥ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਣੀ ਅਤੇ ਖਰੋਚਨਾ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਸੂਰਮੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਲਫੜਾਂ ਵਿਚ, ਗੁਰਮੱਤ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪੰਥ ਅੰਦਰ ਮੁੜ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ, ਮਾਨੋ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਥਕ ਜੀਵਨ ਚਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੈਲੇਂਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਘਟ ਨਹੀਂ। ਸਿਰ ਤੇ ਕਫਨ ਬਣਕੇ, ਅਪਣੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਹੇੜਨਾ ਹੈ।
- ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੇ “ਵਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ ਤੋਂ ਸਚ ਦਾ ਮਾਰਗ” ਭਾਗ ਦਸਵੇਂ ਸਮੇਤ ਹਰਇਕ ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਭਾਗ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਪੰਜ ਪੰਜ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇ ਕੇ, ਹਰਇਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੰਥ ਸਾਹਮਣੇ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਓਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਰਇਕ ਕਿੱਤੂ ਵਿਚ ਦੱਮ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਦਾਸ ਦੀ ਆਪਜੀ ਪਾਸ ਸਨਿਮੁ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਦੇ ਇਸ ਬੁੱਢੇ ਸ਼ੇਰ-ਮਰਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਾਦ ਵਿਚ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਪੰਥ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਕੱਦਰ ਪਾਵੇਗਾ ਹੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਕ ਓਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਖਿਤਾਂ ਪੰਥ ਦੇ ਭਵਿਖ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ।
- ਦਾਸ ਦੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸਵਕਤ ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਿਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਚੁਰਾ ਚੁਰਾ ਕੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਓਹ ਪੰਥਕ ਹੇਤੂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੈਨ ਹੀ ਪੰਥ ਦਾ ਵਿਕਾਉ ਮਾਲ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਪੰਥ ਵਾਸਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਜੇਹੇ ਅਨਸਰ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਦੇ ਘਟ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਹਿਚਾਣ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਨਿਕਲਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਦੋਂ ਸਿਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਅਜੇਹੇ ਅਨਸਰ ਅਪਣਾ ਵਾਰ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਹਥੋਂ ਨਿਕਲ ਚੁਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਦਾਸ ਦੀ ਲਿਖਿਤ ਗੁਰਮੱਤ ਪਾਠ ਨੰ ੨੭ “ਗੁਰੂ ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਕਿਉਂ” (ਅਨੈਕਸਰ-੩) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ, ਯਕੀਨਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਤਿਲਕ ਜੰਜੂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਕੀ ਓਹਨਾਂ

ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਪਹਿਲੇ ਜਾਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਕਰਮਕਾਂਡ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਕਰਮ ਦਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਕ, ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਜੇਕਰ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਇਹੀ ਕੱਦਮ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਲਿਖਿਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਸਜੱਣ ਜੇ ਕਰ ਸਚਮੁਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਲਿਖਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ।

- ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ-ਪੁਰਖ ਵਾਸਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇਤਰਾਂ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗਾ (ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ) ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ, ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮਾਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਬਾਕੀ ਤਖਤਾਂ ਦਾ ਬਾਦ ਵਿਚ ਫੈਲਾਅ ਕੀ ਸਚਮੁਚ ਕਿੱਧਰੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮਾਂਡ ਤੋੜ ਕੇ, ਪੰਥ ਨੂੰ ਖੇਰੂੰ ਖੇਰੂੰ ਕਰਨ ਦੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਾਲ ਦੀ ਦੇਨ ਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? “ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅਪਣੇ ਦਸਾਂ ਹੀ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ, ਸਿਖ ਨੂੰ ਕਰਤੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਓਲਾਦ ਇਲਾਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੋਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਕੀ ਸਚਮੁਚ ਪਰਤਕੇ ਸ਼ਖਸੀ ਪੂਜਾ ਵਲ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮੌੜਨ ਵਿਚ, ਵਿੱਚਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਪਗਡੰਡੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? “ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਾਂ, ਸਿਖੀ ਰਹਿਣੀ ਅਤੇ ਸੋਚਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਦਮ,--ਇਸ ਵੱਕਤ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਕਾਲਖ ਨਾਲ ਹਨੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਹਾ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਘੁਕ ਸੁੱਤੀ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਅਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਭਰਵਾਂ ਖੱਤਰਾ ਸਹੇੜ ਕੇ ਵੀ ਸਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਚਮੁਚ ਇਹ ਵੱਡੇ ਦਿਲ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਗਲ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਓਹ ਅਪਣੇ ਪੰਥ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਦੂਲੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਚਕਰਵਿਉਹ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ। ਇਹ ਪੰਥ ਅਪਣੇ ਸੁਚੱਜੇ, ਨਿਆਰੇ ਗੁਰਮੱਤ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਆਪ ਵੀ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਰਥ ਬਣੇ। ਪੰਥ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਕਰ ਸਕੇ। ਵਿਕਾਉ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੌਮ ਵੇਚੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ, ਪੰਥ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰਥ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਮਹਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਜੋਗ, ਪੰਥ ਦੀ ਸਰਬੋਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ, ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ: ਅਜ ਸਮੂਦਾ ਪੰਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਪਰਨ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਮੱਤ ਨੂੰ ਢੂੰਡਨਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨ ਬਨਾ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖੀ ਰਹਿਣੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਿਖੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਓਰੰਗਜ਼ੇਬੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਮਿੱਠੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਇਹ ਵਾਰ, ਪਹਿਚਾਣਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਅਜ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਖਾਂ ਉਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣੀ “ਸਾਮ ਦੰਡ- ਦਾਮ ਦੰਡ-ਰਾਜ ਦੰਡ” ਵਾਲੀ ਕੁਟਲਿਨੀਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਕੇ, ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਖ ਪਨੀਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਜ ਅਪਣਾ ਸਿਖੀ ਵਾਲਾ ਸਰੂਪ ਗੁਆ ਰਹੀ ਹੈ ਸਿਖੀ ਦਾ ਭਵਿਖ. ਅਪਣੇ ਬੜੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੈ। **ਆਪਜੀਦੇ ਮੌਡਿਆ ਤੇ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।**

ਅਜ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਜ਼ਮਤ ਨੂੰ ਚੈਲੇਂਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਅਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਉਂਤਬੰਦ ਅਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਹਨ। ਓਹਨਾਂ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ, ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਵੀ:ਐਚ:ਪੀ (VHP) ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿਖ ਸਜੇ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ {ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ.ਸ਼ਰਮਾ} ਤਾਂ ਇਕ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੌਰੇ ਤੇ ਹੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੀ ਸਿਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿਕੇ, ਨਿਆਰੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਨੂੰ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਮਾਤ੍ਰ-ਇਕ ਸਾਖਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਖੁਲਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਹੀਲੇ ਪਿੱਠ ਠੋਕੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ

ਹਨ।

ਬੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਸਿਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕੁਟਲਨੀਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗਵਾਹੀਆਂ ਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ “ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਮਿਲਗੋਭਾ ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ” ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਣਾ ਅਥਵਾ ਨਹੀਂ। ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਉਪਰ ਬਿਆਣੀਆਂ ਪੰਜ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀਆਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘੀਸ ਅਤੇ ਧੀਮਕ ਜਿਵੇਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ-ਫਰਨੀਚਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕ, ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ, ਪਰਵਾਣ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ, ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਖੇਡ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਈ-ਇਹ ਖੇਡ ਸੀ, “ਇਸ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁਕੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਜ਼ਮਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਣਾ” ਇਹ ਅਜ ਸਭਕੁਝ ਪ੍ਰਤੱਭ ਹੈ, ਸੁੱਤੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ, ਮੂਲ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਪੰਥਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮਤਭੇਦ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਥਕ ਸਟੇਜਾਂ ਆਦਿ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬੰਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਦਮ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਜੱਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਪੰਥ ਘਾਤੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਕਾਰੀ ਚੋਟ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਸਚਮੁਚ ਕਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੋਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ “ਕਹਿਦੇ ਕਚੇ, ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ” ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਦੇਖ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚੇ ਰਵਾਂਗੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੀ ਯੋਗ ਪੰਥਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੀਕ, ਵਾਧੂ ਦੀ ਖਿਚਾਤਣੀ ਵਿਚੋਂ ਬੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਖੀ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਿੜਾ ਅਤੇ ਭੜਕਾਕੇ, ਅਪਣਾ ਉਲੂ ਸਿਧਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ- ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਡੁਲ ਡੁਲ ਪੈਂਦੇ ਪੰਥਕ ਦਰਦ ਅਤੇ ਚੀਸ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਣ ਵਾਸਤੇ ਸਨਿਮੁ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੋਝੀਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਾ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਓਹ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ (ਵਿਪਰਨ) ਅਤੇ ਅਨਮਤੀ ਜੁਲੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਫਸ ਚੁਕੀ ਸਿਖ ਕੌਮ ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਸਤੇ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਸਕਣ। ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਧੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇ ਠੀਕ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਬੁੱਢੇ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ, ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਦਾਸ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਅਤੀ-ਅਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ
(ਪ੍ਰਿ: ਗਿ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ,ਦਿਲੀ)

ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

13/1/2003

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

ਵਿਸ਼ਾ: ਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਤਲਬ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਹੈ ਉਹਨਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹਨਾ ਨੇ

ਜੋ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਮਹਨਤ ਕਰੀ ਉਸ ਅਗੇ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਉਤੇ ਸੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਅਗਰਓ ਹੁਰ ਸੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਜਮ ਨਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰੇ ਆਪ ਇਹ ਗਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਖਾਤਕੁਵਾਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਇਕ-ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸੈਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਜ ਉਹ ਲੋਗ ਕਿਥੇ ਹਨ। ਕਾਰਣ ਸਾਫ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀ ਸੀ ਡਰ ਕਾਰਣ ਛਕ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਡਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਇਹੋ ਅਜ ਬਹੁਤੇ ਮਹਾਪੁਰਖ ਬਾਬੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪੰਜ ਸੱਤ ਧਾਰਨਾ ਲਾ ਕੇ ਮਾਇਆ ਕਿੱਠੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਨਦੇ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਹਰ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਗਰ ਇਤਨੇ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨ ਪਰ ਦਿਨ ਨਿੱਘਰ ਕਿਉਂ ਰਹੀ ਹੈ ਅਜ ਪੰਜਾਬ ਡੇਰੇਕਾਰ ਗੁਰੂ ਡੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕੀ ਬਣੀ ਪਈ ਹੈ ਇਸ ਗਲ ਤੋਂ ਤੁਸੀ ਭੁੱਲੇ ਤਾਂ ਨਹੀ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਇਕ ਨਹੀ ਹੈ ਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਹਲੂਣਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਉਸ ਲਈ ਹਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਿਆਂ ਸਦਾ ਨਹੀ ਰਹਿਣੀਆਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਡਰ ਅੰਦਰ ਹਰਿ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਿਉ। ਵਰਨਾ ਸੰਗਤ ਹੁਨ ਬਹੁਤ ਜਾਗਰਿਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾ ਵਿਚ ਬਿਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗਲ ਕਰੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦੀ ਗਲ ਕਰੋ ਜੋ ਦਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨੇ ਸਮਪੂਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ੨੩੯ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਕੀ ਸੀ ਉਹ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰਤ ਕਰੋ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉ। ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਸੇਧ ਬਣੇ ਅਸੀ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੋਂ ਅੱਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਇਹ ਬਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਥ ਦੀ ਅਸੀ ਕੋਈ ਸਖਸੀਅਤ ਨਹੀ ਬਚੀ ਜਿਸ ਉਤੇ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀ ਹੈ। ਸ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਇਕ ਐਸੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਸਦ ਸੰਗਤ ਅਗੇ ਰਖ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਆਏਗਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮੋਹਰ ਵਹਾਵਾਈ ਜਾਏਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀ ਸੁਵਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਲੇ ਸਾਥੀ ਨਹੀ ਹਨ ਇਥੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਡੀ ਸੰਗਤ ਹਿ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਆਸਵੰਦ ਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਵੀ ਕਰੇ ਭਲੀ ਕਰੇਗਾ।

Santokh Singh,
P.O. Box No. 24961, c/o Mubarak & Sons TRPT, Dubai. U.A.E.

ਜਥੇਦਾਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਖੁਲ੍ਹਾ ਪੱਤਰ

ਤੁਹਾਡੀ 23 ਦਸੰਬਰ, 02 ਦੀ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਦਵਾਨ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ 10 ਫਰਵਰੀ, 03 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਕੁਝ ਟਿਪਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ, ਲਿੱਖੀ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਸਰੀ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਹਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇਹ ਓਹੀ ਲੋਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰ. ਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਸੇਕ ਲਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਦਿਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਣਾ ਕਿ ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਸਵੀਰ ਸਾਫ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਤੋਂ ਇਹ ਭੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰੇ ਕਹਾਏ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿਉਂ ਦੇ ਤਿਉਂ ਸ੍ਰ. ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ

ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਆਪ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ। ਸ੍ਰ. ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਲਾਈਨਾਂ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ, ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਇਕ-ਅੱਧਾ ਸਫਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਪੰਥ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪੰਥ ਲਈ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਿਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਨੋਬਤ ਭੀ ਨਾ ਆਉਂਦੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਭੀ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰ. ਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਪ ਜੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਭੀ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਰਹਾਉ ਦੀ ਤੁੱਕ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅਰਥ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਹੀ, ਸ੍ਰ. ਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਅਡੰਬਰ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਭੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਜੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਂਡ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੀ! ਹੁਣ ਲਗਦੇ ਹੱਥ ਇਹ ਲਿੱਖਣ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖੀ ਭੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਪੁਆੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਗਲਬੇ ਹੇਠ ਦਬੀ ਹੋਈ, ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਫਾਕੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਹੋ। ਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤਕੜੀ ਹੋਕੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਨਿਤ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਬੇ, ਡੇਰੇਦਾਰ, ਸੰਤ ਸਮਾਜੀ ਆਦਿ ਅੱਜ ਲੱਭੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਥਿਆਉਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੈਲਿੰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਭੀ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦਸ ਦਿਓ, ਕੀ ਇਹ ਪਖੰਡੀ ਡੇਰੇਦਾਰ ਪੰਥ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਆਣੇ ਹਨ? ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅੱਜ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲੀਰੇ ਲੀਰ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਤ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਡੇਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਵਾਲਾ ਅੱਪਖਤ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਮੁੰਡਾ ਤਾਂ ਲੱਭ ਕੇ ਦਿਖਾਓ? ਉੱਥੇ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣ ਚੁਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ 'ਭਈਆਂ' ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨੀ ਔਖੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਸਾਡਾ ਨਿਵੇਕਲਪਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਡਾਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਐਨੇ ਕਸਟ ਝੱਲੇ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ? ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੀ! ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਨਹੀਂ'।

ਪੰਥ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਬਿਪ੍ਰ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਭੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅੱਧੀ ਲਾਈਨ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ 'ਲੋੜ' ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਥੇ ਕੁੱਝ ਕੁ ਉਧਾਰਣਾ ਦੇਣੀਆਂ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ:

ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਬਲੋਹ ਦੇ ਬਾਟੇ ਵਿਚ ਅੱਧੀ ਕੁ ਛਟਾਂਕ ਪਤਾਸ਼ੇ ਪਾ ਕੇ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾਨ ਬਾਟੇ ਵਿਚ ਫੇਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬੀਰ ਆਸਨ ਲਾ ਕੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੰਠੋਂ (ਮੂੰਹ ਜ਼ਬਾਨੀ) ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੱਸੋ, ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਹਿਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਇਸੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਲਿਖਦੇ ਹਨ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਸਮੇਂ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਖ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੈ ਗਿਆ ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਗਲਤੀ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਪਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਤਕ ਅਸੀਂ ਨਰਕਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿਆਂਗੇ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮ ਦਿਆਂਗੇ। ਕਦੇ ਤਾਂ ਰਹਿਤ ਰਖ ਕੇ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ'। ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ? ਇਕ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਆਮ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਕੱਚੀਆਂ ਧਾਰਨਾ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ

ਗੁਟਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕਿੰਨੇ ਪਾਠ ਅੱਡ ਅੱਡ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਫਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਆਦਿ ਭੀ ਲਿੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਦਸਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋ, ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਠੀਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਸ੍ਰ. ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲਿੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹੜਾ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਸ੍ਰ. ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਨੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਭ ਕੇ ਅਤੇ 8-10 ਸਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ 'ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ...' ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਦਸ ਭਾਗ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਮਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪੰਥ ਲਈ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦਰਦ ਝਲਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਦਿਸੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁੱਕਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚਿੰਠੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਸੰਪਰਭ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਅਫਗਾਨਾ ਨੇ ਕੁਝ ਭੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਣਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ, ਸੋਚਿਆ ਭੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਫਿਰ ਭੀ ਸਾਰੇ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਂਵਾਂ-ਰੋਲੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਵਾ-ਵਰੇਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ।

ਹੁਣੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ (ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ) ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਪੀੜ ਕਿਉਂ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਲੋਕ ਮੱਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰੌਲਾ ਰੱਪਾ ਪਾਉਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਮੰਨ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾੜਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 'ਉਪਰੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਗਾਰਾਂ' ਜਾਂ 'ਗੁਪਤ ਦਾਨਾਂ' ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ! ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦ ਆਪ ਸ੍ਰ. ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ, ਸਾਫ ਮਨ ਨਾਲ, ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਹੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਰ ਦਲੀਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਕੋਈ ਟਿਪਣੀ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਭੀ ਹਰ ਕਿਤਬ ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਖਰੜਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ 'ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ' ਨੂੰ ਟਿਪਣੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਕੁੱਝ ਪੱਤਰ, ਡਾਕਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਸਮੇਤ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹਨ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਪਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਗਲਤ ਦਿਸਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੱਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਸਮਝੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਤਰ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖਤ ਬਖਸ਼ੋ। ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਲਈ ਖਿਮਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜੀ।

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,

ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਕੈਨੇਡਾ

LETTER TO JATHEDAR VEDANTI FROM AUSTRALIA

Param Sattkaaryog Giani Joginder Singh Jee,
Prof. Kirpal Singh Jee and other Jathedaars Jeeo

Waheguru ji ka Khalsa Waheguru ji ki Fateh

It is understood that you have given notice to the Author Bhai Gurbakhsh Singh Jee of Kala Afghana village in Gurdaspur but now resident of Canada. It is not clear which provision of the Sikh Code of Conduct he has violated? Who is going to pay for his travel and accommodation expenses apart from harassment by the Central Agencies or his elimination like Late Jaswant Singh Ji of Khalra and Jathedar Gurdev Singh Ji Koanke? Will the SGPC or you take the responsibility?

What action has been taken against S. Parkash Singh Ji of Badal village, Giani Puran Singh Ji, Prof. Manjit Singh Ji, Baba Thakur Singh Ji of Mehta Chowk, Baba Amar Singh Ji and other so called Sants and Babas because they do not follow the Sikh Reht Maryada? Can you or SGPC President transfer Giani Puran Singh Ji and Prof. Manjit Singh Ji to Patna Sahib and Hazoor Sahib respectively? I humbly request that first take action against those Sikhs in Punjab and India and then only consider calling others from abroad provided SGPC meets all expenses and clearly points out their any lapses specifically. Or alternatively, when you again visit Canada, you can visit his place. Respectfully, I follow "Gurbani & Sikh Reht Maryada" With kind regards,

An ordinary member of the Guru Khalsa Panth,
Gurmit Singh (Australia)

Dear Prof. Kirpal Singh Jee, President SGPC,

Waheguru ji ka Khalsa Waheguru ji ki Fateh

As you know, Jathedar, Giani Joginder Singh Jee, has summoned Bhai Gurbakhsh Singh Jee from Canada. It appears that he has not done any wrong and at the most any clarification can be called for from him in writing. There is no need to call him personally. With a view to avoid such controversy, will you kindly select five persons from the following panel who may listen to both the parties/views and then report to the SGPC for further remedial steps:

1. Justice Kuldip Singh Jee, 2.
2. Justice Ajit Singh Jee (Bains), 3.
3. Justice R. S. (Narula) Jee, 4.
4. Justice (Tiwana) Jee, 5.
5. Advocate, Dr. Malkiat Singh Jee (Rahi), 6.
6. Advocate H. S. (Phooka) Jee, 7.
7. Lawyer, Dr. Gurmit Singh Jee,

plus any other retired Sikh Judge.
With Guru Khalsa Panth's Charhdi Kalaa, Gurmit Singh,
Australia.

**IT IS TIME FOR EVERY GOOD SIKH TO
STAND UP AND BE COUNTED**

e-mail letter from Dr. Gurbakhsh Singh Gill

Dear Sardar Ujagar Singh ji and Giani Surjit Singh ji,
Gur Fateh!

We have received your very logical response to the actions of Jathedar Akal Takht. You have very respectfully pointed out the limitations of the powers of the Jathedar and the weakness in his stand. The matter was discussed in another group of scholars here at Chandigarh. All were of the view that **Kala Afghana has dared to come out with statements challenging Brahmanism, which has taken over most of the Sikhs and their institutions, particularly the Sant group. We should recognise his efforts.**

All of us may not agree with his statements but to chargesheet him is not the right step. **There are hundreds of authors who have written against the Sikh philosophy, even against Gurbani and Sikh history. We have not taken this sort of drastic action against them.** There are alcoholic leaders who publicly drink and commit anti-Sikh acts. Some Sikh leaders are on record disrespecting Gurbani and practicing Brahminical practices openly. Even the **Jathedar Professor Manjit Singh in London has been accused of many anti-Sikh activities, singing Kirtan to a dead body, brought to the Gurdwara.** The list can go on and on.

In view of all this, I join you to suggest that a Sikh round table conference of all Sikh shades should be held to design procedures to educate Sikh masses regarding Gurmat philosophy and Sikh Rehat Maryada. There is merit in the suggestion that **Jathedars have lost their moral right to preside as judges when they themselves have been involved in anti-Sikh activities.** It looks fine that some judges well-versed with Sikh philosophy and conversant with Sikh maryada are invited to clear the mess which our Jathedars have created by their actions or lack of action.

While doing all this we have to be very submissive, obedient and use good words. There should be no rancour in our minds believing that we all can make mistakes. The whole situation is in a flux and unfortunately the SGPC leadership and the DSGMC leadership do not seem to be appreciative of finding correct religious leadership of the Panth. They want to misuse their positions for personal propaganda only. Our philosophy that Sikh Panth should lead the political party has been turned upside down. Political leaders are known to decide as to who should be the President of the SGPC or DSGMC. These facts are known to everybody and every rational thinking person is worried about it. We have to find a solution for it. At present there seems to be none.

All this was in the view of the scholars who gathered at Roseville a couple of years back. They decided to start the Singh Sabha Movement (International) to create the right kind of leadership for the Panth having the same characters of the Singh Sabha Movement of the 20th century. If Sikh leadership in the world can agree to that philosophy, we

shall have to first create a World Singh Sabha consisting of Sikhs willing to sacrifice for the Panth and not sacrificing the Panthic interests.

May God bless you for your good intentions and give you strength, moral, religious, social and also political so that your desire to restore the pristine glory of the Panth is fulfilled. With regards, yours sincerely, Gurbakhsh Singh

[We whole-heartedly agree with Dr. Gurbakhsh Singh's views as expressed above. Since he appears to have a role in the workings of the SGPC and its Dharam Parchar Committee, we would like him to express these views to the Jathedars and powers that be in the SGPC, openly and forcefully, as the recipient of his letter and others, such as, Prin. Jasbir Singh, Bhai Jagtar Singh Jachak, Prof. Gurtej Singh and others have done. For several years Dr. Gurbakhsh Singh has rendered a valuable service to the Sikh diaspora and we had hoped that with his return to Punjab and Sikh religious politics he would render similarly effective service. If he feels he is not being effective in leading the Jathedars in the right direction, we invite him back to carry on his effective service for the diaspora youth. We will join him in his endeavours. ED.]

WHY HINDUS INSIST SIKHS ARE HINDUS

K.S. SUDARSHAN SPEAKS FOR JATHEDARS

Tribune Chandigarh of Jan.31, 2003.

“The recitation of Gurbani from the holy Dasam Granth at Patna Sahib and Hazoor Sahib, two of the five Takhts of Sikhs, every day has proved beyond doubt that Sikhs are part of the Hinduism.” These were the views expressed here today by RSS chief K.S. Sudarshan in an interview with The Tribune. He claimed that even Sikh Gurus had preached that Sikhs were part of Hindus. Mr Sudarshan said that the definition of Hindu “dharma” was deliberately distorted by the British while translating it into English as “religion”. He said the word “dharma” had wider meaning than the word “religion”. Elaborating, he said the word “dharam” did not have any synonym in English. Hindu dharma should be considered as a way of life — a definition which was even accepted by the Supreme Court in 1944. “Whosoever lives in India will have to accept it”. He claimed that even Sikh Gurus preached this definition during their lifetime. He said if Muslims, Jews etc. accepted this definition of “dharma”, they were free to worship at their religious places.

Replying to a question, Mr Sudarshan said the British had created a chasm between Hindus and Sikhs for their vested interests. He alleged that “Keshadharis” (those who wear unshorn hair) were mentioned as Sikhs by the British during the first census of the country, though they (the Sikhs) had asked the census authorities to record them as “Hindus and Sikhs both”. Coming heavily on radicals, Mr Sudarshan said that there was no minority community in India, as they all were part of Hindus as the Muslims, Jews and Jains who had

been living here were sons of this soil and hence could not be construed as members of the minority communities. Since conversion was never banned in India and hence people kept on converting from one faith to another, all including Jews and Christians were safest in India. However, Hindus who had migrated from India to England or other countries should be considered as minorities. He ridiculed the radical leaders who had been considering the Sikhs as “separate distinct community”. When asked as to why he did not direct his leadership to hold meetings with Sikh high priests to sort out such matters, he said they had been doing so from time to time.

Mr Sudarshan said that the Sikh masses were unlikely to accept the “Nanakshahi calendar” as all Gurpurbs and other Sikh festivals had been celebrated on the basis of the old Saka era. He claimed that in due course of time, Sikh masses would reject the “Nanakshahi calendar”.

Varinder Walia/Tribune News Service

[Highlighted argument of Sudarshan is the only thing we partly agree with. Rest is crap. Same argument was thrown at this writer by a group of Sudarshanites in Sacramento not too long ago. Their contention was that because Sikhs consider all the Gurus as ‘Jyote’ of Guru Nanak, therefore, when 10th Nanak says, “ Deh Shiva Ver Mohe Ihe...” he is praying to a Hindu Goddess. Thus all the Sikh Gurus were Hindus. This writer agreed with them only in part, i.e. it would be true to say that any one who recites that, he would be addressing a Hindu Goddess and will be a Hindu, not a Sikh, but the 10th Nanak did neither recite nor write that. It was a diabolical scheme of the ‘Bipar’ to mislead us. That scheme will succeed only so long as we allow Jathedars like Vedanti to stay on the job and treat Akhand Kirtani Jatha, Damdami Taksal and Rashtrya Sikh Sangat as part of the Sikh Panth. It should be crystal clear to the apologists of the so-called Dasam Granth (Baba Virsa Singh, Akhand Kirtani Jatha, Damdami Taksal, RSS and Five Takhat Jathedars) that their game is over. Please read the following pieces by Giani Surjit Singh, Missionary, New Delhi, Sudesh Pal Kaur, daughter-in-law of Prin. Harbhajan Singh, Bhai Jagtar Singh Jachak, and Dr. Jasbir Singh Mann. Our views about what is happening at Patna Sahib, Nanded Sahib and Hemkunt are well expressed in the Sept. 2000 and Jan. 2001 issues of The Sikh Bulletin. ED]

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤੀ

Date. 20-08-2000

ਸਤਿਕਾਰ ਜੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਮਹਾਨ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ, ਪੰਥ ਦੀ ਸਰਬੋਚ ਸੰਸਥਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਆਪਜੀ ਵਰਗੇ ਅਜੇਹੇ ਮਹਾਨ ਸਤਿਕਾਰਜੋਗ ਸੱਜਣ ਪਾਸ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਾਸ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਗਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਘਬਰਾਹਟ ਨੂੰ ਆਪਜੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਅਜ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਾਤ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪੰਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਤੋਂ ਘਟ ਨਹੀਂ।

ਮੈਕਲੇਡ ਤੋਂ ਇਹ ਗਲ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੜੇ ਲੰਮਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਜ਼ਮਤ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਭਮਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰੋ ਜਾਂਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੋਝੀ ਦਾ ਠੀਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਟਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖ ਪਨੀਰੀ ਪੂਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਿਖ ਧਰਮ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪੂਰਾ ਖਡਕਾਂਤਰ ਰਚ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਪਣੀ ਘੁਸਪੈਠ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸਫਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਪਖੋਂ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਸਿਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਅਖੌਤੀ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ (RSS) ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਤਵਰਣ ਵਿਚ, ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਵਿਕਾਓ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਓਹਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਉਖੀ ਗਲ ਨਹੀਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਖੌਤੀ ਸਿਖੀ ਦੇ ਡੋਹਰੇ ਇਸ ਘਟੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਵਡੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਥੋੜੀ ਜਿਨ੍ਹੀ ਢਿਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੰਥਘਾਤੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਨਕੇਲ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਜੀ ਵਰਗੇ ਸੁਲਝੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤਾ ਵੇਰਵਾ ਆਪਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਇਸ ਪਖੋਂ ਹਲਕੀ ਜਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਪੂਰੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ “ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਸਿਖ ਸੰਗਤ” ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਨਮਦਾਤਾ “ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵਯਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ” ਹੈ।

- ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਮੁਦਾਯ ਨੂੰ “ਸਿਖ ਸੰਗਤ” ਦੀ ਟਰਮ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਜੁੜੀਆਂ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ (ਖਾਸ ਕਰ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ) ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦੇਨ ਹੈ। ਪੰਥ ਦੀ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਪਖੋਂ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਦਾਸ ਦੀ ਆਪਜੀ ਪਾਸ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।
- ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਿਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਅਥਵਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਖਲਤ ਮਲਤ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਨਿਆਰੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਰਾਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲ, ਤਿੰਨ ਕਾਲ ਸੱਭਵ ਨਹੀਂ। ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਖੌਤੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ, ਜੋ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਕ ਹੈ ਹੀ ੯੫% ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਚਨਾ।
- ਅਪਣੀ ਦੂਰ ਦੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਬੜੇ ਵਿਓਂਤਬੰਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸਿਖ ਵਿਦਿਆਪੇਤਰ (ਅਨੈਕਸਰ-੨) ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਖਿਲ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਇਸ ਵਲੋਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਇਕ ਵਡਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।
- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਰਾਹੀਂ ਸਚ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਹਨੇਰਾ ਪਸੰਦ ਉਲੂ ਬਿਰਤੀ ਜਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੇ ਤਾਬਤ ਤੋੜ ਹਮਲੇ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਕ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਸੰਨ ੧੭੧੬ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਲਮਾਂ ਸਮਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ, ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਕਾਬਿਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਸਿਖ ਰਹਿਣੀ, ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿਖ ਰਵਾਇਤਾਂ-ਮਤਲਬ ਕਿ ਹਰ ਪਖੋਂ ਸਿਖ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਲਤ-ਮਲਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਪਣੇ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਮੀ ਵਿਥਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਲਮ ਤੋਂ “ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਫਾਸਲਾ” ਵਿਚ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਜੱਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਢਾਈ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਅਤੇ ਵਧਾਈ ਜਾ ਰਹੀ, ਪੰਥ ਉਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਜੱਕੜ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜ ਪੰਥ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਛੁਰਾ ਘੋਪਣ ਵਾਲੇ, ਵਿਕਾਓ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੰਥ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ। ਅਜ ਨਿੱਤ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਅਜੇਹੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਡੋਹਰੇ ਖਰੀਦੇ ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੁਧ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਅਜੇਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
- ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ, ਆਰ. ਐਸ.ਐਸ ਦੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਚ, ਪੰਥ ਉਪਰ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਹਮਲਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਵਿਚਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਵਿਓਂਤਬੰਧ ਤਰੀਕੇ ਕੀਤੀਆਂ-ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖ ਰਹਿਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟਾਂ, ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ” ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਨਾ ਕੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਲੰਮਬੰਧ ਹੋ ਕੇ, ਪੰਥਕ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹਮਲਾਏ ਵਰਤੇ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਵਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਹਰਇਕ ਪੰਥਕ ਹੇਤੂ, ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਦਰਦੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਕਤ, ਇਸ ਪਖੋਂ, ਅਪਣੀ ਸਰਬੋਚ ਸੰਸਥਾ “ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ” ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ

- ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਬੀੜ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਸ ਵੱਕਤ ਸੰਗਤਾਂ ਕੋਲ ਹੁਨ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਸਨ। ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਸਤੇ ਨਵੀਂ ਬੀੜ ਵਾਸਤੇ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ- ਲਫ਼ਜ਼ “ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਬੀੜ” ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁਕਦੀ ਗਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਾਸਤੇ “ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਬੀੜ” ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਤ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- ਸ੍ਰੀ ਨਾਂਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, ਸੰਨ ੧੭੮੮ ਵਿਚ, ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਬਿਆ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਅਥਵਾ ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਕੇਵਲ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਬਖਸ਼ੀ। ਕੀ ਅਜ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ, ਜਿਥੇ ਜ਼ੋਰ ਚਲਿਆ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਸਜਣ “ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ” ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦੁਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਕਸਰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੇ “ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ” ਦਾ ਨਾਮ “ਬਚਿਤਰ ਨਾਟਕ” ਹੀ ਸੀ। ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿਲਾ ਛੱਡਣ ਸਮੇਂ, ਪੈਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੀ ਭੇਂਟ ਹੋ ਗਈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਵਜ਼ਣ ਨੌ ਮਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਵਿਦਿਆਧਰ’ ਅਥਵਾ ‘ਵਿਦਿਆਸਾਗਰ’ ਗ੍ਰੰਥ ਸੀ। ਹੁਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਡੋਹਰੇ ਅਥਵਾ ਲੋਕ ਅਜੇਹੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਸੀ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਇਸ ਚਾਲ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨੂੰ ਨਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਕੇਲ ਪਾਈ ਜਾਵੇ।
- ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਜੋੜੀ ਜੋੜ ਸਮਾਉਣ ਉਪਰੰਤ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਦਿ ਸਿਆਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਥਕ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਸਨ, ਹਰਿਮੰਦਿਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮਸੇਰੰਗੜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਜੋ ਕੁਝ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇਆ ਓਹ ਮਿਲਾਵਟ ਸੀ। ਛਾਂਟੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੱਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ “ਵਿਚਿਤਰ ਨਾਟਕ” ਭਾਵ “ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੀਯ ਸੰਗਰਹਿ” ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਰਖ ਦਿਤਾ। ਮਤਲਬ ਸੀ, ਸੌਖੇ ਸਮੇਂ ਛਾਂਟੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਥ ਉਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਜੱਕੜ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੋਝੀ ਪਖੋਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਿਨੋਦਿਨ ਵੱਧਦੀ ਗਈ।
- ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕ ਪੰਥ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ “ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ,

ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਤੇਤੀ ਸਵੈਯੇ, ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਅਕਾਲਉਸਤਤ {ਅੰਤਮ ਦੇਵੀ ਉਸਤਤ ਵਾਲੇ ਸਲੋਕ ਛੱਡਕੇ} ਨੂੰ ਹੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਰਚਨਾਵਾਂ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਹੱਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਵਲ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਇਕਦਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਵੇਰਵੇ ਵਿਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਹੱਠਧਰਮੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖਡਯੰਤਰ ਦੀ ਬੂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਆਂਦੀ ਹੈ।

- ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਦੋੜ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰਇਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਕੇਵਲ ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ, ਅਪਣੀ ਕੜੀ ਘੋਲਨ ਲਈ ਸਭਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨੇੜੇ ਭਵਿਖ ਵਿਚ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਕੋਲ, ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਗਰੀ, ਵੱਡਾ ਪੰਥ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਉਪਰ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ ਕਿਸੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੋਂ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ-ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ, (ਪ੍ਰਿੰ:ਗਿ:ਸੁਰਜੀਤਸਿੰਘ,ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ)

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ--

ਅਸਹਿ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ, "ਸ਼ਰਮ ਆਤੀ ਹੈ, ਮਗਰ ਆਜ ਯੋਗ ਕਹਿਨਾ ਹੋਗ"

ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ) ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੋਈ 25 ਕੁ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ-ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਵਿਦਵਾਨ, ਨੀਡਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦਾਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਜਿਥੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਉਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ 'ਚ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ।

ਪਰ ਸੰਨ ੧੯੬੫-੬੬ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਖਰੜਾ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਲੇਖ' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਕਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ, ਨਾ ਕਦੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਟੁਕਾਇਆ। ਕੁਝ ਪੋਥੀਆਂ, ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਆਪਣੀ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿਚ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ, ਕੀ ਮਾਜਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤਾਲੇ ਚਾਬੀ 'ਚ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਦੇ ਨਾ।

੨੨ ਮਾਰਚ ੧੯੯੮ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕਲਮ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ 'ਚ ਸੌਂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੁਰ ਗਏ। ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦੁਨੀਆਂ ਹੁਸੀਆਰ ਬੇਦਾਰ' ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਹੌਸਲਾ ਕਰ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹ ਪੋਥੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ। ਐਨੀ ਅਸਲੀਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਐਨੀਆਂ ਵਿਭਚਾਰੀ ਗੱਲਾਂ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿਚ ਐਸੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਪੋਥੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਧੱਕਾ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਤੇ ਬੋਥੇ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਵੀਰ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਵਾਰਸ, ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦੇ ਪੜ੍ਹਪੋਤੇ, ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਤਾਰੇ, ਸਾਹਿਬੇ ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਤੋਂ ਉਚਾਰੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ, ਸਦ ਅਫਸੋਸ।

ਜਗਤ ਜਨਨੀ-ਮਾਂ, ਭੈਣ ਦਾ ਐਸਾ ਸੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਬਲਾਬਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪਨਾਹ 'ਚ। ਪੰਥ ਅੱਗੇ ਜੋਦਤੀ ਹੈ, ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਜੋੜ ਬੈਠ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ। ਉਸ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲੋਵਾ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਤੇ ਹੱਕੀ ਬਚਨ ਹਨ:-

ਭੰਡ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡ ਮੰਗਣ ਵੀਆਹੁ।

ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ।

ਭੰਡ ਮੂਆ ਭੰਡ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ।

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨੁ।

ਸੁਦੇਸ਼ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਐਮ ਏ, ਸਪੁੱਤਰੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

[Contributed by Sarbjit Singh Sandhu, Sacramento]

ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਧੋਹ ਅਤੇ ਧੋਖਾ

ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ 'ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ' ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 'ਸੰਗਤ ਸੰਦੇਸ਼' ਨਾਮੀ ਪੁਸਤਕ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ' ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਖ ਸੰਗਤ' ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਹਿੱਤ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਜਮਾਤ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ' ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਇਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ। ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਵਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵੀ ਸੰਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਹਨ।

ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿਰੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪੰਨਾ 15 ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮ ਸੰਘ ਦੇ ਸਾਰ ਸੰਘ ਚਾਲਕ ਪ੍ਰੋ. ਰਜਿੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ 'ਖਾਲਸਾ ਸਿਗਨੀਫਾਈਜ਼, ਸਪਿਰਟ ਆਫ਼ ਹਿੰਦੂਇਜ਼ਮ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲੇਖ ਹੈ। ਦਾਦਾ ਲਛਮਣ ਚੇਲਾ ਰਾਮ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਮਰਗਿੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੁਖ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਪੇਟਦਿਆਂ ਉਸਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ ਅੰਕਿਤ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਤੀ ਲੁਭਾਇਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਮੁਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਨਾ 19 ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁ ਚਰਚਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੇਵੀ ਭਵਾਨੀ, ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਦਰਸਾਏ ਹਨ। ਚਰਿਤਰੋ ਪਖਯਾਨ ਵਿਚਲੀ 'ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੇ ਰੱਛਾ' ਵਾਲੀ ਚੌਪਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਬੰਦ ਲਿਖ ਕੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਭਵਾਨੀ ਕੇ ਅਨਨੀਯ ਉਪਾਸ਼ਕ ਥੇ। ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਸਿਰਜਨਾ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਉਨ੍ਹੇ ਸ਼ਕਤੀ ਯੱਗ ਕਾ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ ਕੀਯਾ ਥਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਛੰਦ ਮੇਂ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਦੇਵੀ ਕਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀ ਹੈ।”

ਚੰਡੀ ਚਰਿਤਰ ਵਿਚੋਂ 'ਦੇਹਿ ਸ਼ਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ' ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

“ਹੇ ਦੇਵੀ ਭਵਾਨੀ ਮੁਝੇ ਯਹੀ ਵਰਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨ ਮੇਂ

ਸਦਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਪਰਵਿਰਤ ਰਹੂੰ ”
 'ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਪੰਗਤੀ ' ਹੇ ਰਵਿ ਹੇ ਸਸਿ ਹੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧ' ਦੇ ਅਰਥ, ' ਹੇ ਸੂਰਯ ਦੇਵ! ਹੇ ਚੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸਵੈਮ ਸੰਘ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 30 ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਪੰਥ (ਜਿਸ ਮੇਂ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀ-ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਭੀ ਬੇ) ਕੇ ਸੰਕੀਰਣ ਕਰ ਕੇਵਲ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਕਾ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਮੈਕਾਲਿਫ ਜੈਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਆ ਕਿ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਛੇਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸੇ ਅਲਗ ਕਰ ਦੀਆ ਜਾਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਐਸੀ ਵਿਧਿਤ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਕੇ ਖਵਗ ਅਸਤ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸੇ ਅਲਗ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ। ਯਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਆ ਜਾਏ ਤੋ ਵਹ ਇਨਕੇ ਸਭੀ ਦਾਵੋਂ ਕੇ ਖੋਖਲਾ ਸਿਧ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਲੀਏ ਯਹ ਲੋਕ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਕ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਦਿ ਯਹ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੇਗੇ ਤੋ ਵਹ ਉਸ ਮੇਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਹੀ ਪਾਏਗੇ।'.. 'ਆਜ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਤੇ ਹੈਂ ਵੇ ਵਾਸਤਵ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂਓਂ ਕੀ ਸੀਖ ਕੇ ਵਿਪਰੀਤ ਕਾਰਯ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ।' (ਪੰਨਾ 31)

ਔਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਲਈ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਸੰਘ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਨੂੰ ਬਡਾਵਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੇ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਧਰੋਹ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ, ਬਿਪਰਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਪੰਥ ਦੇ ਪਾਪੀ ਬਣੇ ਰਹੀਏ। ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ,

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, 100 ਲੈਟਿੰਗ ਟਾਊਨ ਰੋਡ, ਗਲੈਨ ਕੋਵ ਨਿਊਯਾਰਕ 11542
 Tel: 516 674 6793

[Please see SB Nov.& Dec. 1999 and Aug. 2000 on RSS & SSA. ED]

SIKHS ARE NOT HINDUS

Comparative Study of Hindu Traditions and Sikh Religion
 (Uniqueness of Sikh Scripture, Sikh Identity & Sikh Ideology)
 By Dr. Jasbir S. Mann

This is in reference to the recent controversy raised by Rashtriya Swayamsewak Sangh Chief, K.S. Sudershan that **Sikhs are Hindus** which was published in many of the newspapers published in Punjab and outside on January 30-31, 2003. He blames that Britishers deliberately distorted the meaning of word “dharma” as they did not have any synonymous word in the dictionary. It is an interesting observation of Sudershan who seems to be totally ignorant about the Sikh identity and Sikh history prior to Britishers arrival in India. If Sikh religion has no separate identity then he has to explain the following historical facts:

- History of Guru Period (Sri Chand , Mohan, Prithi , and Ram Rai transgressed Sikh beliefs in early Sikh history and were isolated)
- Sikh Scripture delineating independent Sikh identity. 3rd Guru on pg. 360 GGS is very clear “although the Six Hindu systems are prevalent everywhere but the Guru system is profound and unequalled”.

- Martyrdom of the 5th and 9th Guru to uphold religious freedom
- Testimony of Moshan Fani (Muslim Chronicle, 1645)
- Execution of Banda and 740 Sikhs in New Delhi (not even one desecrated while given the choice to do, 1715-16)
- First sikh ghalughara in 18th century when governor Yahiya Khan issued proclamation killing all Sikhs
- Why prices on Sikh heads were fixed by Mughals?
- Misal Raj
- History of Maharaha Ranjit Singh period (His government was know as Sarkar-i-Khalsa; he issued coins in the name of the Guru and all his princes were addressed as Khalsa. He was made to appear at Akal Takhat and was granted Tankhah.)

Sikhism

1. Spiritual experience is that God is Love-Ocean of virtues. A dynamic experience.
2. World Real-Arena of spiritual growth.
3. Life Affirming
4. Monotheism
5. God interested in the world. He is milk to child, eyes to blind, riches to poor and helper of the weak. This means combination between spiritual and empirical life of man.
6. Householder’s life with full social responsibility
7. Equality of man and woman. Women in charge of missionary districts.
8. Equality and brotherhood of man.
9. Man’s spiritual assessment of his virtuous deeds. By our deeds we are near or away form God. Higher than Truth is truthful living.
10. Work and sharing essential
11. Methodology of remembering God and of virtuous deeds and social responsibility.
12. Use of force accepted if other means fail
13. Goal is to be the instrument of Gods Will.

Vainism

- Sach Chit Anand – Blissful and Quiet.
- Maya
- Life-Negating
- Pantheism
- Dichotomy between spiritual and empirical life of man. Hence monasticism& Sanyas.
- Celibacy and Sanyas
- Woman not fit for Vaishnava path.
- Hierarchical caste – Sudras not fit for Bhakti.
- All morality is supernal-moral. To do only one’s caste duty or ritual acts.
- Sanyas
- Ritualistic, formal, or emotional dancing, meditational.
- Sex-methodology accepted.
- Ahimsa.
- Merger in Brahman

14. Jivan Mukta active and accepts social responsibility. In the above context Guru Nanak did three things. He created a panth and appointed a successor to continue the mission. He identified the social problems of caste and that of the political oppression. Rejected Ahimsa as an inviolable rule. Finally Panth was created and Guru Granth was appointed as Guru in pursuance of the doctrine of Miri and Piri.

Sikhism: A Religion of Numina (Naam) and not Phenomena

Guru Gobind Singh himself directed the sikhs to follow **guru granth** and no other book nor any human being. Numinous experience is inherent in Frie's Ahndung (longing), Schleiermarcher's Feeling, Kant's Things in Themselves (noumena) and Kapur Singh's Antithesis of phenomena. It stands for the holy minus its moral factor and without any rational aspect. It is irreducible to any other factor. Numinous consciousness involves shaking fear of repulsion and an element of powerful fascination. It can only be understood by "ideograms" i.e. not through logic, but only symbolically. The core of religious experience is inherent in the awareness of non-moral holiness as a category of value. The numinous experience is the core and base of Sikh religion and its ingredients i.e. religiously sensitive mind in relation to his/her apprehension of himself/herself and universe around him/her. The ultimate reality is not comprehensible through the sensory motor perceptions and speculations. Sikhism is a religion of Naam (neumina), which is asserted through 30,000 hymns of Sikh scripture through revealed statements, literary similes and allusions. Naam is God, and God is Naam, and the practice of religion revolves around the Naam. Sikh religious thought cannot be interpreted through any phenomenal process. Guru Ganth is a unique scripture and Sikhism has its own identity as follows:

1. Guru Granth Sahib, the Sikh Scripture is purely monotheistic. It accepts only one God and rejects all other deities, spirits, angels, etc. Only God is immortal. All other deities are mortal and prone to death.
2. The religion of Guru Granth Sahib, being free from inhibitions of any kind regarding the way of life and its adaptability in all the religions of the world vouches its universality. It is not a religion of the chosen people (like Judaism), but instead, it is the religion of the entire humanity. It raises above all the regional barriers.
3. It rejects all ritualism, formalism, and symbolism. It has no belief in any sacrament.
4. It focuses all its attention on the enfoldment of discipline for the attainment of the unity of the soul with God. The emphasis has been laid on the adoption of godly qualities by the seeker.
5. It repudiates the prevalent theories of Creation and scans the universe as the work of the Creator, whose existence pulsates everywhere in His Creation. The extent and expanse of the Creation of the Infinite Lord cannot be delimited.
6. It lays great emphasis on honest and sincere labor. Its religion is the religion of workers and householders.

Therefore it decries the renunciation and all types of ascetic practices.

7. It advocates the equality of all human beings, irrespective of birth and sex. The woman is in no way inferior to man. It rejects all distinctions of caste and color.
8. The State has to play its part in the provision of food, shelter, and clothing to the members of the society. There can be no devotion, if the individual is not carefree about his requirements.
9. It presents a balanced combination of action, devotion, and knowledge. Whereas the body has to work for the well-being of family and society while the mind has to remain in tune with the Lord. Service is, thus, the motto of an adherent of Guru Granth Sahib. His best service toward the Guru and the Lord is the remembrance to the Name.
10. The religion of Guru Granth Sahib is most practical. The devotee overbrims with love and devotion. The whole world appears as a family to him. The earth is an abode of Dharma for him.
11. Breaks dichotomy between spiritual and empirical lives.
12. Rejects Asceticism.
13. Rejects Varnasharm Dharma which incorporates basic caste system.
14. Rejects Ahimsa.
15. God Never incarnates. He is Un-Incarnated and Transcendent.

World-View and Guru Granth Sahib

Both the surveys of Maxwebster and Schwitzer bring out that all Indian religions are life-negating and suggest withdrawal from life. This is quite true of Buddhism, Jainism, Vaishnavism, Vedanta and even the Sant Tradition. All these Hindu systems as indicated above, involve withdrawal from life, and denial of social responsibility. Evidently, systems that recommend Ahimsa, asceticism, monasticism, Sanyasa, celibacy or withdrawal from life, reject every kind of social involvement, much less social responsibility, as an unwanted bondage.

S. K. Mitra, who has surveyed the ethics of all Hindu systems, says "that the common feature of all doctrines of the ideal life, or Moksha, is the conception of ideal as strictly moral idea." It is so, because all these systems accept a clear dichotomy between the spiritual path and the empirical path, and, thus life-negation is a natural and logical consequence of all these religious systems and their world-view.

But Sikhism, as the hymns and lives of the Gurus express and demonstrate very clearly, has a world-view of life-affirmation, since in the Sikh ideology there is an inalienable combination between the spiritual life and the empirical life of man. For, whatever is within the domain of God, is also within the sphere of operation of the Godman. In short, **Sikhism is a whole-life religion with a world-view entirely opposed to that of other Indian religions.**

Guru Granth as a New Scripture with New Ideology with New Religious Experience.

Vedas and Upanishads are without doubt the scriptures of all Hindu systems. But **Sikhism completely denies their authority,**

and Guru Nanak even calls some of their injunctions to be wrong. The Sikh Gurus were so clear and particular about the independent and separate identity of their religious system and the complete originality and newness of its character that they took very significant stage, which no other religious leader in the world had done. They specifically compiled and authenticated the Sikh Scripture. **Secondly**, since the time of its compilation in 1604 A.D., it is the complete repository of and the final authority on the Sikh ideology and its doctrines. **Since the Gurus called it revealed Bani, it has been regarded as the Shabad having the sanction of God.**

The **Tenth Master** took two important steps in this regard. **First**, he introduced the **Nash doctrine**, thereby making a complete and final break with all other Indian ideologies. **Neither the Vedas and Upanishads, nor any other religious systems is given any sanction or accepted as authentic.** We all know that the Bani of Bhagats in the Guru Granth is a selection. It is accepted only to the extent it is in consonance with the doctrines of the Gurus. And even where differences seem to be suggested, the Gurus have made adequate comments and clarifications. The Bani of Bhagats outside the Granth Sahib is not given any authenticity. **Secondly**, he made the Sikh Scripture not only as the exclusive vehicle of the Guru's message, but also gave it the status of the Guru, Guide or Teacher of the Sikhs. The creation and sanction of Guru Granth as the sole scripture of the Sikhs reveals that the Gurus were very clear and conscious of its independent and separate character, and wanted their ideology to remain as such without chance of any addition, alteration, or any departure from its authenticity or contents.

Sikh community of North America invites Mr. sudershan to have an open dialogue on the issue if he wishes.

Dr. Jasbir S. Mann, USA

Combat RSS Propaganda, Say Sikh Bodies

Our Correspondent, Tribune News Service

Tarn Taran, February 16, 2003

The 'panthic vichar sammelan' organised here by the Khalra Mission Committee and other radical Sikh organisations took today serious note of the alleged anti-Sikh propaganda by the RSS and other pro-Hindutva organisations and called the Sikhs to unite to face the "challenges of these organisations."

Mr Gurdarshan Singh Dhillon, writer of the White Paper on the Operation Blue Star, Justice Ajit Singh Bains, president, Punjab Human Rights Organisation, Mr Inderjit Singh Jeji, president, Sarkari Jabbar Virodhi Lehar, Bibi Paramjit Kaur, Mr Dalbir Singh, a journalist, Mr Balwinder Singh Chabal, general secretary, Khalra Mission Committee, and other addressed the gathering. Three resolutions were passed at sammelan condemning the propaganda against Sikh principles. The sammelan condemned the government and the judiciary for its alleged anti-Sikh attitude and also condemned the death sentence awarded to Davinder Pal Singh. They demanded pardon for Davinder Pal Singh.

They called the Sikhs to raise their voice against the USA's move to attack Iraq.

SIKH HISTORY 'DISTORTED IN NCERT BOOKS'

Tribune Correspondent Amritsar, January 20

(Contributed by Dr. Onkar Singh Bindra, Sacramento)

Upset over "distortions" in NCERT books on Sikh Gurus, SGPC Chief Prof Kirpal Singh Badungar has drawn the attention of Prime Minister Atal Behari Vajpayee to the 'bunglings', which has misrepresented the facts.

It is alleged that the class XI history book in a chapter on a 'Mediaeval India' page 125 mentions that Guru Nanak Dev 'renounced' the world which is complete mis-representation of Sikhism and against first Sikh Guru's teachings on "grahist jiwan" (family life).

Similarly a mistake has been committed on page 175 of the same book. In this, 10 Sikh Guru, Guru Gobind Singh has been mentioned as "devotee of Goddess Chandī". Since Sikh religion does not accept any intermediary between God and man the reference was against Sikh theology, history and philosophy, he said.

Prof Badungar also pointed out that in another instance on the same page the Sikh revolt has been said as "Hindu movement". These distortions had hurt Sikh sentiments because these portrayed their religion in a different light truth, he added.

The SGPC chief stated that earlier too some facts related to Guru Tegh Bahadur were distorted in history books of NCERT. They were rectified after protests by the SGPC and other representatives of Sikhs community. He also requested to the government to include members of the SGPC whenever a book on history was prepared where reference to Sikhs or Sikh religion was included to avoid embarrassment to the community.

Copies of the letter have been sent to Mr. Murli Manohar Joshi Minister for human resource, Mr. Tirlochan Singh Deputy Chairman of the National Minorities commission, and Mr. Sukhdev Singh Dhindsa, Minister for Chemicals and fertilisers for early rectification in history books.

[We welcome SGPC President's initiative. Please see SB Jan.2003 Editorial 'Liars' List'. ED.]

TOO WELL OR NOT TOO WISELY?

I.J. Singh

Not so long ago I highlighted some traditions that continue to demand our attention. Not surprisingly, almost like a lightning rod, it set off a stream and an explosion of protest and analysis.

The responses even, if they disagree with me, are indeed gratifying, for they could perhaps lead to a larger longer lasting movement of introspection and self-examination.

It is time to revisit the value of traditions from a slightly different perspective.

We all have a past, but a people without a sense of their history are lost. Santayana was right in that they who do not remember their history are condemned to repeat it. But how do you remember history? Not through textbooks or boring lectures but through tradition.

The past then has its uses but possibly only through traditions. It is through traditions that history comes alive. And the past lives through tradition. Traditions then become what someone once

said, “habits of the heart” that lie beyond intellectual rational analysis and yet are peerless in defining an individual in his place in time and society. Traditions represent the past but without them the present has no substance and future becomes undefined and unreal, murky, ethereal, even meaningless.

Traditions represent teachings and doctrines of a people – indeed the soul of a people - but they take root in a human society and are not divorced from it. They are influenced and shaped by culture, language, cuisine, music, history, even the land – not just of a given people but also those of their neighbors.

If for 500 years Sikh tradition has been shaped by the Indian (predominantly Hindu and also Islamic) culture and history surrounding it in Punjab, now that Sikhs have a global presence and worldwide contacts with all religions, some indigenously Indian, others not so, don't you think our traditions will be influenced somewhat by our rubbing shoulders with Jews and Christians and a predominantly western society, particularly in the diaspora?

Not only do we need to recognize that but we also need to continue our introspection on what we are, how we live and why we are the way we are. **Are many of the traditions that are seen in our homes or families truly representative of what the Gurus did or taught?** These we need to nurture and transmit. Are some accretions from the cultures that were around us and shaped us? Are some of these innocuous, are others vicious? Did they just ooze and creep into our existence and our lives along with other cultural habits? Are they integral to our belief as the Gurus taught and envisioned it?

This does not mean at all that some or any of these habits of the heart are necessarily bad, only that some if not many of them will change in time and with new cultural influences. We need not shed tears over their loss.

As habits of the heart traditions are habit forming, indeed addictive. We need to continually examine them to see that they still make sense and are not just an addiction. I know withdrawal from an addiction is never comfortable or painless.

Just look at a few simple examples:

When the much-admired **Lion of Punjab, Ranjit Singh, died** history tells us that several of his wives and concubines committed the heinous act of *sati*. **The Gurus had rejected this Hindu custom most forthrightly, yet it happened in the household of a Sikh who ruled in the name of the Khalsa.**

Another example - how clearly did the Gurus speak against the custom of **pilgrimages? See and weep how successfully we have promoted our own Sikh centers of pilgrimages** – the historical gurdwaras. These are the influences of the larger non-Sikh culture around us, and now they have become habits of the heart and much flaunted traditions.

I selected only two examples to make a point. Readers can provide their very own better and more personal illustrations. If one has always been doing it, a habit of the heart is difficult to break and withdrawal symptoms are inevitable, whenever any serious attempt is made. The thinking space of the **mind needs spring-cleaning** much like corner rooms, offices and attics do. They need some

airing and some sweeping. Gurbani is the prescriptive medication and the mind is the tool for **cleaning the cobwebs of the mind** just as Comet and broom do the job in the corners of rooms.

I.J. Singh, New York

LAUGH OR CRY

Dr. I. J. Singh has a keen sense of perception, command of English language and fearlessness of a Gursikh that most of us lack. In the February and October 2002 issues of the SB we introduced a feature “Laugh Or Cry”. Our intention was to make our readers **‘clean the cobwebs of their mind’** as they read it. They could either laugh it off or cry their hearts out over how far from Marg of Sikhi, thanks to our Jathedars and Sikh intellectuals, we have deviated, and then resolve to make a constructive contribution to remedy the malady. Feb. issue carried an incident from the *‘tapasvi’* life of ‘Sant Baba’ Attar Singh, perhaps the first person to call himself ‘Sant’ a title that has destroyed Sikhi. This article had appeared in ‘Sant Baba’ Waryam Singh’s May 2000 issue of ‘Atam Marg’, publication of his organization ‘Atam Marg Spiritual, **Scientific**, Educational, Charitable Trust’. The October issue dealt with miracles experienced by those who under took the **pilgrimage to Hemkunt**. This latter article was put on the internet by none other than ‘Sant Attar Singh Ji Brahm Vidhya Niketan, Malayasia’. Of all the various websites, Malayasia leads in **‘Blind Leading The Blind’**.

What is prompting this third ‘Laugh Or Cry’ piece is the appearance in two current periodicals **things** that should make us pause and think. Periodicals are **‘The Sikh Review’, and ‘Abstracts Of Sikh Studies’**. They are both premier Sikh periodicals and have done magnificent work to keep the message of Sikhi alive. We also reproduce their articles in The Sikh Bulletin with their kind permission. But perhaps it is time they started to apply the touchstone of Gurbani to the articles submitted to them.

Sikh Review of January 2003:

“Mantra: The Tide and Rhythms of the Universe”

Dharma Singh Khalsa, MD, USA

“My wife, Kirti and I took a brief bus tour to a small Gurdwara in Bakala, where the great **Guru Teg Bahadur had meditated hundreds of years before. The Guru had spent twenty-seven years in a dark basement in his mother’s home, meditating on the nature of God.**”

“**I entered the small Gurdwara, and was drawn immediately to the doorway of the basement, where Guru Teg Bahadur had meditated. Suddenly, for no explicable reason, my emotional self-involvement vanished, as if nothing could have been more trivial, and a sense of peace swept over me. At that moment, nine words came to my mind in a language that I don’t speak. In Gurmukhi, an ancient spiritual language derived from Sanskrit, I said: Dahn Dhan Guru Teg Bagadur Sahib Ji, Wahe-Guru (Honred and adorned is Guru Teg Bahadur; ecstasy is in the light of God).**”

“**I have no idea how I spoke a language I don’t know. It had never happened before, and I don’t expect it to happen again.**”
“**I closed my eyes and more words came into my mind: Wahe-**

Guru- Guru mantra hai (God's name takes from dark ness to light.The mantra I had been saying was, it turned out, the very mantra that Guru Teg Bahadur had used hundreds of years before."

"The small lake in front of the Golden Temple was renowned as body of healing water. The Golden Temple, the geographic center of Sikh religion, is as famous for healing in the East as Lourdes in the West..... As a medical doctor, I longed to see this power expressed in a positive medical outcome. After all, seeing, as they say, is believing..... According to legend, this Sarover (lake) was the place where a young woman came, long ago, seeking refuse. The woman, daughter of a king, met a leper, saw the man behind the disfigurement and fell in love with him..... When the leper accidentally fell into the lake, he was cured.....From that time on, people began to come to the lake for healing. In this place, people now come to cleanse their karma and find their highest selves."

(Dr. Dharma Singh Khalsa is a disciple of Yogi Bhajan. Being a medical doctor one would expect rational thinking from him. Healing power of any sarovar is due to the faith and conviction of the devotee and the blessing of the Guru and not the property of the water. We need to get away from Hindu mythological tales. It is also hard to believe the good doctor never came across the words Dhan Dhan, Waheguru, Guru Mantra and Sahib Ji in the 'ashram' of his teacher, Bhajan Yogi. After all Sahib appears twice and Ji once in Bhajan Yogi's eleven word name. See SB Feb. 2003 p.26. ED]

Abstracts Of Sikh Studies January – March 2003: "One Guru, One Movement"

Late Bhai Ardaman Singh Bagrian
Submitted by Bhai Ashok Singh

To prove the continuity of the Guru in ten human forms the writer gives an example from his own family history:

"In the month of Baisakh 1630 AD Bhai Rup Chand and his father Bhai Sadhu (Bagrian's ancestors) were getting the Rabi crop harvested. When they touched the water in hanging goat - skin to quench their thirst, they found it so cold that they thought it worth offering to the Guru and would not touch it themselves although the heat of the day made them unconscious. The 6th Nanak, Guru Hargobind Singh, was at Daroli at that time. Feeling attracted by his devotee's love and plight, he rushed to them, brought them back to senses and took water. He got so pleased with their devotion that he bestowed upon them his sword and robes and a horse and took them out to the place where he founded a village for his devotees and named it Bhai Rupa, now in Bhatinda district. On the way he noticed that the sword and the robes that he had bestowed, were being carried on their heads and the horse being led. On being asked Bhai Sadhu Singh and his son Bhai Rup Chand said that the gifts were too sacred for them to wear or ride upon. This further pleased the Guru who gave them the most coveted title of Bhai (his own brother) and put them in charge of his mission in the Cis Sutlej area. At that time he told the Bhai's to keep his gifts bestowed on them, in trust for the Guru and he will get them back when the time came. And this the Sixth Nanak did when as Guru Gobind Singh (Tenth Nanak) he reached Dina, Near village Bhai Rupa, from Chamkaur and asked for his entrusted weapons, robes and horse."

[Similar stories are floated by many families in Punjab about their connection with the Gurus, some to obtain personal advantage and some to create reverence for the family. One such story is floated by the House of Patiala having been blessed with the kingdom by the Guru. In the United States the term for someone who makes a gift and then takes it back is 'Indian Giver'. We do not do Guru honour by characterizing him as an 'Indian Giver'. ED]

ਕਬਯੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ ਚੌਪਈ ॥

ੴ

[Chaupai is neither Gurubani nor Gurbani. It is written by a Kavi. It is not only not incorporated in AGGS, but is also in conflict with the Gurubani incorporated in AGGS. For three hundred years our Jathedars and other religious leaders have failed us. Their present crop is determined to silence S. Gurbakhsh Singh Kala Afghana. What for? Below we begin a nine part thoughtful critique of Chaupai by S. Gurbakhsh Singh Kala Afghana.ED.]

ਪੰਥ ਦੇ ਸਰਬ੍ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜੋੜੀ ਹੈ ਕਿ, ਦਾਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਸੰਕੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਹਨ ਕਰ ਭੇਜੋ ਤਾਂ ਬੜਾ ਉਪਕਾਰ ਹੋਵੇ:-

(੧) ਇਸ ਚੌਪਈ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਿਆਈ ਮਿਲਿਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜੋਤਿ ਦੇ ਯਾਦਾਂ ਅਭਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਮਿਲ ਜਾਣੀ, ਨਿਰੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ, ਖੰਡੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ, ਗੁਰੂ ਪਦਵੀ ਦੀ ਜੁਗੋਜੁਗ ਮਾਲਕ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਗੁਰੂ-ਬਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ, ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕਿਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ?

(੨) ਗੁਰਿਆਈ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੀ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਬਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ, ਕਿਸੇ ਪਖੰਡੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਗੁਰੂ ਬਣ ਬਹਿਣਾ ਕਿਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ?

(੩) ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਬਾਣੀ ਕਬਯੋ ਬਾਚ ਸਿਰਲੇਖ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਏਵੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੈ?

(੪) ੩੭੬ਵੀਂ ਚੌਪਈ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਕਥਾ ਅਸਿਧੁਜ-ਰੂਪ (ਥਾਪ ਲਏ ਹੋਏ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਹੀ ਹਨ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਬੁਧਿ ਬਾਚ (ਇਸ ਚੌਪਈ ਦੇ ਸਮੇਤ) ਇਕੋ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਿਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਗਿਆ?

ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੀ ਦੀ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਕਥਾ ਦੀ ਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ੩੭੫ ਵੀਂ ਚੌਪਈ ਤੋਂ ਅਗੇ-ਰਾਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਵਾਸ-ਬੀਜ-ਅਤੁੱਲ ਬੀਜ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ ਯੁੱਧ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪ੍ਰੰਤ, ੩੭੬ ਵੀਂ ਚੌਪਈ ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ-ਮਹਾਂਕਾਲ ਜੀ ਦਾ ਧਨਵਾਦ--**ਧੰਨਯ**

ਧੰਨਯ ਲੋਗਨ ਕੇ ਰਾਜਾ--ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਦਾ ਨੰਬਰ--੩੭੭--ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿਵੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ, ਕਥਾ ਵਿਚਲੀ ੩੫ ਨੰਬਰ ਚੌਪਈ [ਸ੍ਰੀ ਬੀਰਜ ਦਾਨਵ ਜਬ ਮਰਿ ਚੈ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਸੁੰਦਰ ਮੁਹਿ ਬਰਿ ਚੈ] ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ।

(੫) ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਚਾਰ ਗੋਚਰਾ ਮਸਲਾ--ਜਿਹੜੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਚੌਪਈ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦਾ ਥੰਮ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਲੰਘਾ ਤੁਰੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਛੇਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ?

ਕਥਾ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ, ਦੂਲਾ ਦੇਵੀ ਨਾਮਕ (=੪੧ਵੀ ਚੌਪਈ) ਉਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਣਾ ਲੈਣ ਦਾ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (-ਚੌਪਈ -੨੩) ਨੂੰ ਜਦ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ਦੋਤਾਂ ਨੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋ ਕੇ (ਆਪਣੇ

ਭਾਵੀ-ਪਤੀ) ਮਹਾਂਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ੫੨ ਤੋਂ ੫੬ ਨੰਬਰ ਚੌਪਈ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਅਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰ ਆਏ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ (੯੧ ਤੋਂ ੧੦੧ ਨੰਬਰ ਚੌਪਈਆਂ ਵਿਚਲੀ) ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸ਼ਨ, ਮਹੇਸ਼, ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਨਿੱਕੇ ਵਡੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਏਸੇ ਮਹਾਂਕਾਲ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਵੀ ਉਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ-ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੀ ਹੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਉਚਾਰੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਕਥਾ ਦੇ ਹੀਰੋ ਸਨ। ਜੰਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬੋਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਉਂ ਲਿਖ ਦੇਣਾ--

ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕੀ ਸ਼ਰਨਿ ਜੇ ਪਰੇ ਸੁ ਲਏ ਬਚਾਏ ॥ ਔਰ ਨ ਉਪਜਾ ਦੁਸਰ ਜਗ ਭੱਛਯੋ ਸਭੈ ਚਬਾਇ ॥੩੬੬॥

ਜੇ ਪੁਜਾ ਅਸਿਕੇਤੁ ਕੀ ਨਿਤਪੁਤਿ ਕਰੈ ਬਨਾਇ ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਅਪਨੇ ਹਥ ਦੇ ਅਸਿਧੁਜ ਲੇਤ ਬਚਾਇ ॥ ੩੬੭ ॥

ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਝੱਟ ਪਟ--ਪੰਨਵਾਦ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਫਿਰ, (ਸਵਾਸ ਬੀਜ ਦੈਂਤ ਦੀ ਮੋੜ ਹੋਣ ਤੇ ਮਹਾਂਕਾਲ-ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਨ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ **ਦੂਲਾ ਦੇਵੀ** ਨਾਲ ਗੰਧਰਵ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ) ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਮਹਾਂਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਪਟਰਾਣੀ, ਦੂਲੇ ਦੇਵੀ ਨੇ ਹੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, (ਸੱਜਰੇ ਬਣੇ ਪਤੀ) ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਰੂਪੀ ਬਚਨ ਬੋਲੇ। ਸ਼ਾਇਦ, ਏਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਰੂਕਰ ਦੀ ਮਤਿ ਨੇ, ਚੌਪਈ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਖੰਡਨਾਂ ਵਾਲੀ ਮੰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਪਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਲੇਖ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਗੋਚਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦਾਸ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਉਕਾਈ ਖਾਧੀ ਹੋਵੇ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੋਧ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਭੇਜਣੀ, ਦਾਸ ਸੋਧ ਕਰ ਨੈਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੰਨਭਾਗ ਸਮਝ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ ਜੀ।

੨

ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਦਾ ਮੂਲ-ਭਾਗ, ਸਬੰਧਿਤ ਬਾਚ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ

ਭਾਵੇਂ ਗਾਥਾ ਵਿਚ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਲਈ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਿਆਰੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ, ਇਸ **ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ** ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੀ ਦੀ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਗਾਥਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਖੰਡਨਾਂ ਵੱਲ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ-ਅਸਿਕੇਤੁ-ਖੜਗਕੇਤ-ਖੜਗਧਾਰੀ-ਕਾਲ-ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ-ਪਛਾਣ ਲਈ ਹੋ ਰਹੇ ਯਤਨ ਵਲ (**ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚਦੀ**) ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਲਈਏ :-

ਅਸਿਧੁਜ-ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੀ ਇਸ ਕਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਤਿਸਿੰਧ ਨਾਮੀ ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ, ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਦੇ ਕੇ (ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ?) ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਥਾਪ ਲਿਆ। ਕਈਆਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ **ਦੀਰਘਦਾੜ** ਨਾਮੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਪਰਤਾਪੀ ਦੈਂਤ, (ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਏਡਾ ਜੋਰ ਫੜ ਕੇ ?) ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਖੂਹਣੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਤਿ-ਸਿੰਧੁ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਸਤਿਸਿੰਧ ੨੦ ਹਜ਼ਾਰ ਖੂਹਣੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਟਾਕਰੇ ਤੇ ਆ ਡਟਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਜੋਧਿਆਂ ਵਿਚ ਜੰਗ ਛਿੜ ਪਈ। ਵੀਹ ਸਾਲ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਜੰਗ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿਣ--**ਬੀਸ ਬਰਸ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਰਨ ਕਰਾ ॥** (ਚੌਪਈ-੨੭) ਤੇ ਜਦ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਖੂਹਣੀ ਸੈਨਾ ਮਾਰੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ (ਸਤਿਸਿੰਧਿ ਅਤੇ ਦੀਰਘਦਾੜ) ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਵਿਚੋਂ **ਬੜੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬੜੀ ਤੇਜਵਾਨ, ਦੂਲਾ ਦੇਵੀ** ਨਾਮਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈ ਲਿਆ, ਯਥਾ--**ਤਿਸੀ ਕੋਪ ਕੀ ਅਗਨਿ ਤੋਂ ਬਾਲ ਹਵੈਕੈ ॥ ਹਸੀ ਹਾਥ ਮੈ ਸਸਤ੍ਰ ਔ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈਕੈ ॥**(ਚੌਪਈ-੨੯) ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਦੂਲਾ ਦੇਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਪਤੀ ਲੱਭਣ ਲੱਗ ਪਈ ਪਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਤੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਜੋਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ (ਮਨੁੱਖ) ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਇਆ। **ਮਹਾਂ ਮਾਈ** (=ਪਾਰਬਤੀ) ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਜੰਤ੍ਰਾਂ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਪੈਸੰਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਦੂਲੇ ਬੀਬੀ ਨ੍ਰਿ-ਧੋ ਕੇ ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਕੇ ਲੋਟ ਗਈ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ **ਸਵਾਸਬੀਜ ਦੈਂਤ** ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਸ਼ਾਸ ਬੀਰਜ ਨੂੰ

ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੂਲੇ ਦੇਵੀ ਨੇ ਦੈਂਤ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਜਾ ਪਾਇਆ। ਦੈਂਤ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਛਿੜ ਪਿਆ।

ਯੁੱਧ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਥੱਕ ਜਾਣ ਤੇ ਦੂਲੇ ਬੀਬੀ ਨੇ ਮਹਾਂਕਾਲ ਨੂੰ ਅਰਾਧਿਆ ਤਾਂ ਮਹਾਂਕਾਲ ਆਪਣੇ ਚੌਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕੇ ਰਣ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਦੈਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਹਾਥੀ, ਘੋੜਿਆਂ ਅਥਵਾ ਰਥਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਖੱਚਰਾਂ, ਖੋਤਿਆਂ, ਮੱਝਾਂ, ਕੁਠੀਆਂ, ਸੱਪਾਂ, ਚੀੜੇ, ਚੀਤਲ, ਬਿੱਲਿਆਂ, ਸੂਰਾਂ, ਬਘਿਆੜਾਂ, ਗਿੱਦੜਾਂ, ਚਿਤਰਿਆਂ, ਕਿਰਲਿਆਂ, ਛਛੁੰਦਰਾਂ, ਕਾਵਾਂ, ਅਠੂਹਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿਰਝਾਂ ਆਦਿ ਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਆਈਆਂ। (੧੭੯ ਤੋਂ ੧੮੪), ਇਸ ਲੜਾਈ ਸਮੇਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਸੁੱਮਾਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਛੇ ਪੁੜ ਉੱਡ ਗਏ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੱਤਾਂ ਪਤਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪਤਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਤ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ੧੩ ਅਕਾਸ਼ ਬਣ ਗਏ।

ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਮਹਾਂਕਾਲ ਨੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਸਬੀਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਅੱਗ ਉਗਲੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪਠਾਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਮੂੰਹੋਂ ਹਵਾੜ ਕੱਚੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਮੁਗ਼ਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਮੂੰਹ ਥਾਣੀ ਸ਼ਾਸ ਕੱਚੇ ਭਾਵ, ਹਵਾ ਛੱਡੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਸਯੱਦ ਉੱਠ ਖੜੋਤੇ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਾਹਰ ਖਾਨ, ਬੈਰਮ ਖਾਨ, ਬਹਾਦਰ ਖਾਨ, ਰੁਸਤਮ ਖਾਨ ਅਦਿਕ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਪਠਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੜਨ ਲਈ, ਮਹਾਂਕਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਡਟੇ। ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਨੇ ਹੁਆਂ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਤਾਂ ਆਪ-ਬਿਆਪ ਆਦਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਣਗਿਣਤ ਦੈਂਤਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਮਰ ਗਈ। ਅੰਤ ਮਹਾਂਕਾਲ ਨੇ ਵਡਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੀਰ ਮਾਰ ਕੇ ਸਵਾਸਬੀਜ ਦੈਂਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਗਿਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਦੂਜੇ ਤੀਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸੀਸ ਉਡਾਇਆ ਫਿਰ ਦੋ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਰੱਥ ਦੇ ਪਹੀਏ ਚੂਰ ਚੂਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ " ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥" ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ?

STATUS OF WOMEN IN SIKHISM

Dr. Harinder Kaur Sekhon.

[The author, a historian, is now a Post Doctoral Research Fellow, Centre for Contemporary Studies, Nehru Museum and Library, New Delhi.]

"Women have great talent, but no genius for they always remain subjective," said Schopenhauer in *The World as Will and Idea*. Greek philosophers thought a "woman is an unfinished man left standing at a lower step in the scale of development. The male is by nature superior and female inferior. The one is the ruler and the other ruled. Woman is weak of will and, therefore incapable of independence of character and position." Such prejudices prevail even today. On the threshold of a new millennium the status of woman is still to be elevated to that of man.

Against this backdrop it is significant that Sikhism, one of the world's youngest religions, accorded women complete equality with men in all spheres of life over five hundred years ago. This was a remarkable position for any religion in any part of the world to take in the 15th century. In a patriarchal society like that of India, the exploitation and subjugation of women is commonplace. Socio-religious reform movements in the 19th and 20th centuries did strive to emancipate women, but with limited success. In sharp contrast, *Guru Nanak (1469-1539)*, founder of the Sikh religion made Sikhism conform to enlightened, simple, practical, progressive and humane ideals right from its inception. It shunned obscurantism, fanaticism, superstition and religious bigotry, which were integral to 15th century India. This refreshingly liberal approach of Guru Nanak encompassed both religion and society.

The secondary status of women was unacceptable to Sikh philosophy. Woman was recognised [sic.] as the spiritual equal of man. Guru Nanak understood and appreciated the unifying role of women in society and worked for their emancipation. Sikh scriptures categorically state that man and woman together make society a composite and well balanced whole: the two are complementary to each other and should not be viewed as a threat to one another. Women as multifaceted personalities had a significant role to play in society.

"Then why call her evil from whom are great men born,

And without woman none could exist,

The eternal Lord is the only one, O Nanak

Who depends not on woman." (Guru Granth Sahib, P. 473)

Asceticism and renunciation were not favored [sic.] by Guru Nanak. Marriage was seen as a sacred institution, a spiritual bond between two equal partners, not merely a physical union of two individuals.

Guru Nanak said that by "living within family life, one attains salvation". (Guru Granth Sahib P.661). A strict moral code of conduct was prescribed for men and women in Sikhism where the duties of both husband and wife towards each other were defined. Such thinking was revolutionary and far ahead of the times. The superior spiritual and philosophical attributes of women were acknowledged. So was their contribution towards making a happy family the basis of a vibrant, egalitarian, strong society and state. Guru Nanak underscored the fact that intellectually women were at par with men, capable of deep insights and a complete understanding of spiritual matters: undeniably an important link in the achievement of salvation by man.

Bibi Nanaki, the elder sister of Guru Nanak, was a perfect example. The Guru was especially close to her and regarded her as his inspiration and mentor. Nanaki had implicit faith in her brother's ideology and encouraged him in his life's mission and became the first person to be initiated into Sikhism by Guru Nanak. Another outstanding woman in the early Guru period was **Bibi Amro**, daughter of Guru Angad Dev. She was highly learned and had a thorough knowledge of Shabads (hymns) composed by Guru Nanak, which she sang in the most melodious style. She was married to Bhai Jasoo, a nephew of Guru Amar Das. Even after marriage she continued with her work of spreading Guru Nanak's Sikhism mainly through Kirtan (the singing of hymns). **The impact of Guru Nanak's message through her Kirtan was so profound that Guru Amar Das gave up the worship of Devi (the Hindu Mother Goddess) and embraced Sikhism.**

Guru Nanak's ideals were given a practical shape and consolidated by **Guru Amar Das (1479 - 1574)**, the third Sikh Guru. He was a great champion of women's rights who based his concepts on **complete gender equality** and specified norms for ameliorating the status of women in medieval India. The institution of **Guru Ka Langar** or the community meal was given great importance by him. Every visitor was invited to eat food in the langar before meeting the Guru. This was not only a way of extending open house hospitality, but also a way of emphasizing [sic.] a deep commitment to the concept of equality. Men and women sat side by side and ate food together prepared by themselves in a common kitchen irrespective of their religious background or social status. Even the Mughal Emperor Akbar who once visited the Guru at Goindwal ate in the langar like any other pilgrim.

Guru Amar Das stopped women from wearing purdah (the veil) and did not allow the queen of Haripur to sit in the sangat (congregation) if she insisted on wearing one. He stopped contemptuous references to women as mere childbearing machines. **"Blessed is the woman who creates life", he wrote in the Granth Sahib.** During his pontifications, he made sure women were provided opportunities to lead more meaningful lives which enabled them to actively participate in social and religious affairs. For the propagation of the faith's ideology, he created twenty-two administrative units called manjis or parishes. Of these four were headed by women - which was unheard of in those times. In status these four women were equal to modern Bishops because each enjoyed full economic and decision-making powers within her parish or manji. **Thus Sikhism had four women Bishops in the late 16th century** - a remarkable feat since no other religion could stake such a claim.

Of the 146 persons the Guru trained as missionaries to preach and carry the message of Guru Nanak to the masses, 52 were women. Besides religious instruction, missionaries educated rural people, especially women, in the basics of reading, writing and arithmetic. These initiatives of Guru Amar Das were remarkable given the prevailing conservative and archaic social climate.

With the creation of Khalsa on the Baisakhi day (1st day of the second solar month of Vaisakh, considered auspicious to begin harvesting of the crop) of 1699 by Guru Gobind Singh, Sikhism underwent a major transformation. The Khalsa was created to instill a fresh spirit of courage and confidence among the Guru's followers. Here again women were an integral part of the celebrations. They were baptized [sic.] and initiated into the Khalsa fold without discrimination. At the time of taking Amrit a man was given the name "Singh" (lion) and women added "Kaur" (princess) to their names. **The suffix "Kaur" is of immense significance as a woman was recognised [sic.] as an individual who need not take her husband's name after marriage. She could use the word "Kaur" after her name from birth to death.** The word 'Kaur' is derived from the word "kanwar" - the son of a king. This explanation of Bhai Kahan Singh in the Mahankosh (P 353) is symbolically significant. Apart from equality in socio-religious affairs, Sikh women could participate in political matters as well, including leading an army into battle. This gave women in Sikhism a sense of enormous self-confidence.

Guru Gobind Singh's widow **Mata Sundari** played a key role in Sikh history for forty momentous years. She issued Hukamnamas (decrees) to the Khalsa giving directions at a critical juncture and successfully guided the destiny of the Sikhs against both the Afghan invaders and various claimants to the "Guruship". Maharaja Ranjit Singh owed much of his success to the astute statesmanship and diplomacy of his mother-in-law, **Rani Sada Kaur**. She has been called "the ladder by which Ranjit Singh climbed to greatness in his early years". She accompanied him on his triumphant capture of Lahore in 1799 and urged Ranjit Singh to proclaim himself the Maharaja of Punjab. The house of Patiala too produced some exceptional ladies during the eighteenth Century. The most celebrated of them was **Rani Sahib Kaur** who personally led her forces into battle and defeated the Maratha Holkar in 1793.

The 20th century continued to witness Sikh women in the forefront in different spheres, especially in India's independence movement.

One such notable person was **Rajkumari Amrit Kaur** who joined nationalist politics and the Quit India Movement under Mahatma Gandhi's inspiration. Belonging to the royal family of Kapurthala she was one of Gandhi's closest lieutenants and took a leading part in protest marches, which were subjected to ruthless lathi charges in 1942.

Some other outstanding women freedom fighters of Punjab were **Gulab Kaur, Kishan Kaur, Amar Kaur, Harnam Kaur, Dilip Kaur and Kartar Kaur**. The latter picketed everyday during the Civil Disobedience (satyagraha) of 1930. She was arrested under the picketing ordinance and kept under strict vigilance in jail. Contemporary Sikh women are making a mark all over the world as academicians, administrators, entrepreneurs, politicians, doctors, poets and painters. **An important aspect of the rights conferred on women in the Sikh faith was that they did not have to fight for their rightful place in Sikh society: they were given their due voluntarily because of the enlightened ideals of the Gurus.** Waheguru Ji Ka Khalsa. Waheguru Ji Ki Fateh.

Noble and Brave Sikh Women

By Principal Sawan Singh
Pages 103

A Review by Hakam Singh

Principal Sawan Singh, for the past several years, has been involved in love's labor. He has written half a dozen books concerning Gurbani teachings and Sikh history, which he has been distributing, free of charge, to various Gurdwaras.

His present book, "Noble and Brave Sikh Women" includes short biographical sketches of twenty Sikh women who excelled in devotion, steadfastness on Sikh principles and valor. This book is an important step towards filling a badly neglected void in the History of Sikhs. **It is a known fact that Sikhs, for whatever reasons, have failed to make the world aware of the incredible wealth of teachings of the great Gurus, their sacrifices and those of innumerable Sikhs for upholding righteousness.** Whatever scanty literature is available, almost totally neglects to note the sacrifices and achievements of Sikh women.

Very often, in Gurdwaras as well as in inter-religious meetings we hear the claim that Sikhism is the only major religion of the world, which professes gender equality. A natural question then arises that if for the past five hundred years women have been treated at equal level to men among Sikhs then there must have lived many Sikh women who could be equated with men in various walks of life; and they must have been recorded in the history. This question is currently being asked frequently by Sikh youth. However, the body of literature specifically addressing this subject is almost non-existent, which makes it difficult to satisfactorily answer the question.

Principal Sawan Singh seems to have put in tremendous effort to find isolated cases, scattered in the literature, and put them together in the form of the present book, which should be specially useful to young Sikhs. It is sincerely hoped that he continues to carry out service to the community with greater enthusiasm.

[Those who want the book should write to Sawan Singh, 10561 Brier Lane Santa Ana, CA 92705 and send with it a donation of minimum \$2 per check for the Sikh Center of Orange County, Santa Ana and a separate envelope of five inch by nine inch along with U.S. stamps for \$1.52.]

GENDER DISCRIMINATION AT THE GOLDEN TEMPLE

Amritsar, February 14, 2003

Gender discrimination came to the fore when two England-based Sikh women were allegedly 'assaulted and insulted' by SGPC sevadars during 'sukhasan' (ceremony of carrying Guru Granth Sahib in a palanquin) at the Golden Temple late last night.

In a complaint lodged with the Akal Takht secretariat here today, Bibi Mejinderjit Kaur and Bibi Lakhbir Kaur who had come all the way from London to participate in the daily evening ceremony of taking 'savari of the holy Guru Granth Sahib' on the personal assurance of Giani Joginder Singh Vedanti during his visit to Britain, became victims of gender discrimination.

Both the Sikh women sought immediate intervention of the Jathedar of Akal Takht and SGPC chief for ensuring that women be allowed to perform any 'seva' at the Golden Temple including carrying of 'palki' (palanquin) during the ceremony of 'sukhasan'. Instead of allowing them to participate in the ceremony, they were maltreated, they alleged.

The women asked the Sikh clergy to grant permission to women to perform any seva in the Golden Temple without any discrimination. "We travelled from London to do Guruji's palki seva at Sri Harmandir Sahibji and would like to take the message back to the Sikh community that Sikh women are being allowed to do any seva at the Golden Temple as per the Guru's tenets and that Darbar Sahib is now liberated from the mahants in the true spirit", they said in a letter addressed to the SGPC and Akal Takht.

Talking to TNS, Bibi Mejinderjit Kaur said that she had never experienced such a rude behaviour. She alleged that when she along with Bibi Lakhbir Kaur tried to touch the 'palki', they were pushed back and the SGPC employees shouted that women were not allowed to perform this seva.

The complaint further reads, "The sevadars attending to the procession prevented us from queuing with the male members of the congregation. They said only male members of the congregation are allowed to do so".

"We were pushed, assaulted and insulted by the sevadars. One of the sevadars said his livelihood was at stake if he allowed us to join the queue of male members taking the palki", they added.

Meanwhile, Bibi Kiranjot Kaur, former general secretary, SGPC, has condemned the incident and urged the Sikh clergy to ensure that there should not be any gender discrimination in the Golden Temple. She said it (gender discrimination) was against the tenets of Sikhism.

NO ORDER ON WOMEN SEVAKS: SGPC

Bhai Manjit says it's not true

Varinder Walia/Tribune News Service

Amritsar, February 16, 2003:

The controversy over allowing baptised Sikh women to allow any 'seva' inside sanctum sanctorum of the Golden Temple took another turn when Mr Raghbir Singh, personal assistant to the SGPC, Chief Bhai K.S. Badungar, who was manager of the Golden

Temple at that time, claimed that the Sikh clergy had not issued any directive in this regard on February 9, 1996.

Prof Manjit Singh, the then Acting Jathedar of Akal Takht, told TNS that he and the then Jathedar Damdama Sahib, Giani Kewal Singh, had taken a jatha of baptised Sikh women to implement the directive of Sikh high priests and ensured that they (baptised Sikh women) were allowed to perform 'seva' inside the sanctum sanctorum at that time. However, Mr Raghbir Singh told The Tribune that the SGPC had never received such directive from the Sikh clergy for performing such 'seva' as he himself was manager of the Golden Temple at that time. (But The Tribune has procured the copy of the directive which was signed by all five Sikh high priests).

Interestingly, Prof Manjit Singh was honoured by the UN for taking initiative to end gender discrimination in the Golden Temple. Giving details of implementing the directive to allow Sikh women to perform 'seva', Prof Manjit Singh said that Bibi Inderjit Kaur Khalsa, wife of Bhai Harbhajan Singh Yogi, Bibi Amarjit Kaur of Akhand Kirtani Jatha, Mr Jaswinder Singh, advocate, an SGPC member and his wife and a jatha of American Sikh women had performed the 'seva'. He said he had to face a lot of opposition by some orthodox persons for implementing the directive. Prof Manjit Singh said that it was unfortunate that Sikh women were later disallowed to perform the 'seva'.

Replying to a question, Prof Manjit Singh said that the Sikh high priests had issued this directive after marathon meetings with various panthic organisations and taking the then SGPC Chief, Mr Gurcharan Singh Tohra, into confidence. He said he had been pursuing Bibi Jagir Kaur, the then SGPC Chief and Bibi Kiranjot Kaur, the then General Secretary, SGPC, to mobilise public opinion to end gender discrimination in the Golden Temple. He said the Sikh tenets did not preach any gender discrimination and hence baptised Sikh women should be allowed to perform any 'seva' in the Golden Temple too.

On the other hand, as per Sikh traditions, the SGPC could be in dock for not implementing the directive of Akal Takht which had directed to allow Sikh women to perform 'seva' in the Golden Temple.

Text of directive:

Following is the text of the directive issued by the Sikh clergy on February 9, 1996, for allowing baptised Sikh women to perform seva at the sanctum sanctorum.

“There is no gender discrimination in Sikhism. Both men and women are treated equal as per Sikh tenets. Manager, Darbar Sahib, is hereby directed to implement the following directives to ensure that baptised Sikh women are allowed to perform seva in the Golden Temple.”

The signatories to the directives include Prof Manjit Singh, the then acting Jathedar Akal Takht, Giani Joginder Singh Vedanti and Giani Mohan Singh.

VEDANTI FAILS TO END CONFUSION OVER 'SEVA'

Tribune News Service

Amritsar, February 19, 2003

The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee and Akal Takht failed to resolve the issue of whether baptised Sikh women should be allowed to perform 'seva' inside the sanctum sanctorum of the Golden Temple, though gender discrimination is not permitted in Sikhism.

The manager of Darbar Sahib, Mr Ajaib Singh, said there was no precedent in Sikh history allowing women to perform seva in the sanctum sanctorum. However, he said the SGPC would implement any directive by the Sikh clergy allowing baptised Sikh women to perform any seva. He feigned ignorance about the directive already issued by the Sikh high priests in 1996 directing the SGPC to allow Sikh women to perform seva as tenets of Sikhism did not preach gender discrimination. In a letter to Akal Takht Jathedar, the Darbar Sahib manager alleged that some UK-based Sikh women tried to touch the 'palki' (palanquin) on February 13. However, they (the UK-based Sikh women) started threatening the SGPC sevadars when they tried to stop them from carrying the 'palki'. The manager sought guidance from the Sikh clergy on the issue so that such incidents do not recur.

In his reply to the SGPC chief, the Jathedar of Akal Takht, Giani Joginder Singh Vedanti, said Akal Takht had been flooded with reactions (negative and positive both) on the issue whether baptised Sikh women should be allowed to perform seva in the Golden Temple? Jathedar **Vedanti** asked the SGPC to take concrete steps in the wake of the gravity of situation. **He said steps should be taken keeping in view the sentiments of the devotees and the Sikh traditions.** Interestingly, Jathedar Vedanti who was one of the signatories to the directive allowing the baptised Sikh women to perform seva in the sanctum sanctorum in 1996, did not mention the same (the directive of 1996) in his reply to the SGPC chief.

While the Sikh Panth is clear on the issue that a directive once issued could not be withdrawn, Jathedar Vedanti has failed to stress it perhaps under pressure from the 'orthodox'. Earlier, Jathedar Vedanti had stated that there was no gender discrimination in Sikhism.

Meanwhile, the inquiry committee constituted by the SGPC to probe into the issue disallowing UK-based women to perform seva had reportedly given a 'clean chit' to the SGPC employees, the manager of Darbar Sahib in his statement recorded by the inquiry committee had claimed that it was the 'fault' of the UK-based Sikh women who tried to browbeat the SGPC employees and the 'premis' (the devotees) and insisted on performing the seva which was against Sikh traditions.

On the other hand, Mr Baldev Singh, an SGPC member, urged Jathedar Vedanti not to take any decision with regard to allowing women to perform seva in the sanctum sanctorum.

ਜਥੇਦਾਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਪੱਤਰ

ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਦਬ ਸਹਿਤ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਆਪ ਜੀ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੇ ਰਹਿਬਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਰ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰੂਪ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਉਸ ਇਕ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਦੇਖਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਅਭੇਦ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਭੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਚਨ ਕੀਤੇ:

(ੳ) ਧਰਣਿ ਗਗਨਿ ਨਹ ਦੇਖਉ ਦੋਇ॥ ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਸਬਾਈ ਲੋਇ॥ (ਪੰਨਾ 223) (ਅ) ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਹੋਇ ਕੈ ਕਿਆ ਓਇ ਕਰਮ ਕਮਾਹੀ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਸਦਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹੀ॥ (ਪੰਨਾ 162)

(ੲ) ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ, ਪੁਰਖ ਸਭ ਨਾਰੀ ਸਭ ਏਕੋ ਪੁਰਖ ਮੁਰਾਰੇ॥ (ਪੰਨਾ 983)

(ਸ) ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਨਾਰਿ ਨਾਰਿ ਮਹਿ ਪੁਰਖਾ ਬੁਝਹੁ ਬੁਝਮ ਗਿਆਨੀ॥ (ਪੰਨਾ 878) (ਹ) ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਨ॥ (ਪੰਨਾ 473)

ਹਜ਼ੂਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੀ 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿਤੇ.....' ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੀ ਪੱਥਰ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਈ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਕੰਨਿਆ ਮਾਰ ਨੂੰ ਤਨਖ਼ਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕਾਰ ਵਰਗੀ ਅਹਿਮ ਮਰਿਆਦਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਵਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1925 ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਬਣਨ ਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਬੀਬੀ ਜਾਗੀਰ ਕੌਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੀ।

ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰ ਸ਼ਰਮਕਨ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੂਲੇ ਪੰਥ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਔਰਤ ਨੂੰ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਨਿਰੋਲ ਬਿਪਰਵਾਈ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੋਧ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਕਾਈ ਦੀਆਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਭਰੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਦੇ ਤਾਂ -ਨਾ ਹੀ ਉਹ 'ਅਲੁ ਮਲੁ ਖਾਈ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈ ਮੂਰਖਿ ਅੰਧੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ'॥ ਦਾ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਜੈਨ ਮਤ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੇ ਚੋਟ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਮਿਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ ਪੇੜੇ ਪਈ ਘੁਮਿਆਰ'॥ ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਇਟਾਂ ਕੀਆ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰਿ॥' ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੇ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬੇਦੀ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰਦੁਆਰ ਵਿਖੇ ਪੱਛਮ ਵਲ ਪਾਣੀ ਝਰੱਟ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ।

ਪਰ 20 ਫਰਵਰੀ ਦੀ 'ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੁਖ ਭਰੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੀਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਲਕੀ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਜਦ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਇ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੋਧ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁਟਲ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਉ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ। ਫਿਰ ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਖ ਰਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਪ ਜੀ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਵਖਿਆਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੰਥਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਸੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਗੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਕਸਵਟੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਦੋਹਰਾ ਮਾਪਦੰਡ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੁਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗਲ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਇਹ 1996 ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ?

ਸੋ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੰਥਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਫੈਸਲੇ ਬਿਪਰਵਾਈ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਤੋਂ ਸਖਣੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਸਵਟੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ

ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਵੀ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੁਲਚੁਕ ਮੁਆਫ਼ ਆਪਦਾ ਗੁਰਭਾਈ,

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ

ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜੀ ਮੈਂਬਰ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਮੁਬਾਰਕ ਸਹਿਤ ਪੰਨਵਾਦ । ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਬੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਦਿਵਾ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ ਹੋ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਕੇਂਦਰੀ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਸਤਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੇ ਲਾਈ ਹੋਈ ਰੋਕ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਲੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਇਕ ਕਾਲਾ ਪੱਥਾ ਸੀ । ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਰਚਾ ਇਥੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਆਸ ਭਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਭੀ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਧਾਨਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ । ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਲੜਕੇ ਦੇ ਖੰਬੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਤੇ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਿਛੇ ਚਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਬਣੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਲੜਕੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਪਕੜਾਉਣਾ ਵੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੀ ਰਖਣ ਦੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨੂੰ ਹੀ ਉਭਾਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤਾਨ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਪਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਥਕ ਰਾਇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਆਪ ਦਾ ਵੀਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 100 ਲੈਟਿੰਗ ਟਾਊਨ ਰੋਡ, ਗਲੈਨ ਕੋਵ ਨਿਊ ਯਾਰਕ, 11542

PROFESSOR DAVINDER PAL SINGH BHULLAR

PRESS RELEASE
January 31, 2003

On Tuesday January 28, 2003, VFF (Voices For Freedom) representatives met with Mr. Martin Thuemmel in New York City to discuss the case of Professor Davinder Pal Singh Bhullar. Mr. Thuemmel is the Human Rights Officer in the German Mission to the United Nations.

Mr. Thuemmel was well aware of the basic facts of this case and expressed regret concerning the fact that Professor Bhullar was deported to India after his political asylum case was processed through a faulty Fast Track system adopted by the German Immigration authorities. He assured us that the German Ministry of Foreign Affairs was prudently and expeditiously handling this matter and that this case has support from the top ranks of the German government including the President. He alluded to the fact that the German Foreign Minister will support Professor Bhullar's clemency plea to

the President of India since Germany is "strongly opposed to the death penalty as is the European Union," he said. Mr. Thuemmel also concurred that it was Germany's "moral obligation and responsibility" to support this case by exercising its political relationship with India since the German Asylum system failed Professor Bhullar. "Considering the Trade Relations India has with Germany, they should take this very seriously," said Mr. Thuemmel. He also stated that this case, "has gained significant coverage in the German media."

VFF representatives presented Mr. Thuemmel with a comprehensive dossier on Professor Bhullar's case including actions taken by various Human Rights Organizations, political figures, media outlets and all relevant judicial documents. The importance of Germany as a crucial participant in this matter was stressed, thus requiring relentless support of Professor Bhullar's clemency plea. Mr. Thuemmel stated that this matter is being "dealt with at a bilateral level" rather than through the UN, European Union or NGOs to ascertain that India understands that Germany is personally committed. However, he also stated that political pressure and support from the European Union and NGOs was necessary.

The Bhullar case brings a lot of unease on how a former asylum seeker to Germany now faces the death penalty in India. Bhullar, a known Sikh political activist and dissident since 1984 (the time of the Sikh massacres as well as military and police rule of Punjab), had claimed, in the German fast track asylum system in 1994, that his life was at risk in India because of his political activism. His family were tortured and persecuted as evidenced by the 'disappearances' of his father, uncle and best friend by police. A German court later ruled that he should not have been deported. Amnesty International published a report on 20/01/03 showing that torture at the hands of the police is endemic in Punjab, India. It mentions the Bhullar case, where torture was also reportedly used. AI has made this an urgent action case now. The major evidence against him is his confession, extracted under torture. None of the prosecution's 133 witnesses could even identify him.

Sikh representatives and anti death penalty campaigners from across the UK met Thomas Matussek, the new German Ambassador in London, 14/01/03, to express their grave concerns about the death penalty and this case. The Sikhs in the UK, who are one of the largest Sikh communities outside of India, have spent over a year campaigning against the death penalty. Sikhs strongly believe in the sanctity of life, and are against the death penalty. The ambassador said the German government abhors capital punishment and said, "we share your view that the death penalty is a violation of one of the most elementary human rights".

From Amritsar, Punjab, on January 24, 2003, major religious Sikh leaders issued their concerns about Devinderpal Singh's execution. Bhai Ranjit Singh, a former Akal Takht Jathedar (the head of the Temporal Seat of the Sikhs), requested the German government to pressurize India into respecting the extradition treaty with its government in the case of Devinderpal Singh. At a press conference he said the Indian government was violating the international treaty under which death sentence could not be awarded to an extradite (Devinderpal). In a letter to the President of India, Dr Abdul Kalam he sought presidential pardon for Devinderpal.

Several other major Sikh religious leaders such as, the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Prof. Badungar and former SGPC chief, G.S Tohra also appealed to the President to commute the sentence of Devinderpal. Prof. Badungar said it was sad to note that those accused, of planning and activating the 1984 Sikh riots were cleared of charges while the death sentence has been pronounced on Devinderpal.

The Punjab Human Rights Organization's Deputy Chairman, Kirpal Singh Randhawa appealed to the President, the Prime Minister and Deputy Prime Minister of India and said that Sikhs were being discriminated against in this particular incident too.

Member of Parliament in India, Simranjit Singh Mann, in a statement termed the conviction of Davinder as political murder, which would lead to alienation of Sikhs and appealed to the President to use his discretion to grant pardon to Devinderpal. "There is no need for the death penalty, which violates every fundamental human right. We hope that people will ask the Indian President to commute the death sentence against Bhullar", said Mark Lavene, a representative from grass root human rights organization, VFF, Voices For Freedom.

A protest of human rights groups across India and Sikhs took place in Delhi to coincide with India's Republic Day on 26th January. Their concerns reflect the death penalty being brought back after 15 years and this potential miscarriage of justice. In London, as in major cities around the world, Sikhs protested and held vigils to show their concern for the death penalty. Thousands of anti death penalty campaigners across the world have asked their foreign ministers to ask India to commute the death penalty.

As one elderly Sikh campaigner from the UK, Gurjeet Singh, said, "I am very sad and shocked that a boy who faced torture so many times, whose family were tortured and persecuted, faces such a terrible thing as execution after he pleaded for asylum."

Further contact information from Campaigning Team for Devinderpal Singh Bhullar (a coalition of international community and human rights groups) email: info@voicesforfreedom.org (VFF, Voices For Freedom, Inc., 158 Church Street, PMB:5, New York, NY 10007: FAX: 775-429-8098).

The Amnesty report is available from:

<http://web.amnesty.org/ai.nsf/Index/ASA200022003?OpenDocument&of=COUNTRIES\India>

SIKH PROFILES

February 2003

Dr. Jasbir Singh Kang

Dr. Kang is a medical doctor practicing in the field of Internal medicine and has been residing in Yuba City, CA since 1991. He acquired his M.B.B.S. from the Government Medical College, Punjabi University, Patiala, India. While in medical school he excelled in sports by winning gold medal in All India University and National

(junior) Cycling championships. Also represented University Chess team. He was President of Students, Junior Doctors Association and senate member of Punjabi university n 1986 Dr. Kang moved to the United States in order to seek better opportunities and freedom as he describes in his [interview](#) that was published in December 1999 in the well-known newspaper Appeal-Democrat. "My personal memory which changed my life was when the Indian army invaded the Golden Temple in 1984 and there were riots in New Delhi, Which really was the most dramatic memory. I never expected those things can happen in a democratic country." He further adds in the same interview. After moving to the United States he joined a three years Categorical Internal Medicine Residency Training Program in Cook County Hospital, Chicago. After completion of this program he joined the Peach Tree Clinic at Marysville, CA. Marysville is a neighboring town of Yuba City which is the home of a large Sikh farming population. It is also worth mentioning that Yuba City became the first home for Sikhs when they arrived in United States in early 19th Century. n the year 1995, Dr. Kang opened up his own General Internal Medicine private practice in Yuba City, which he is still successfully running with special emphasis on management of Diabetes Type II.

Some of his medical affiliations have included:
 Diplomat, American Board of Internal Medicine.
 Chairman, Department of Medicine at both local hospitals.
 Chairman, Utilization Review Committee, January 1999 to 2001.
 Member Medical Ethic Committee from 1999 to present.
 Chairman of ICU committee 1995

Apart from being an excellent medical professional, Dr. Kang has been an active community leader too. He has played a key role in mobilizing efforts to reach out to the mainstream Americans in the Yuba, Sutter area by undertaking various outreach activities and programs. He is a firm believer that culture is the cement for any faith that helps strengthen bonds and friendships between people of different communities and origins. He was the founding member of the Punjabi American Heritage Society, which is responsible for many educational and cultural initiatives such as the Annual Punjabi festival in Yuba City. This Mela has become one of the largest ticketed events of a minority group in the United States. Other than the festival the Punjabi American Heritage Society proudly hosted the Teachers appreciation evening to thank and acknowledge the contributions of Teachers in the Yuba City area. He is also the founding member of Yuba Sutter Interfaith Council and the Vice President of "Friends of Yuba City Foundation". Furthermore to promote better understanding and friendship between cultures and communities in the Yuba City area Dr. Kang and his brother Jasjit jointly operate a Punjabi Television program called "Apna Punjab". He has frequently interviewed people of different backgrounds, opinions and shades. Diverse list of guests had included Mr. Nute Gingrich, Punjabi films actor: Raj Babbar, Congressman Herger, Dr. N.S. Kapany, Punjab politician: Vinod Khanna and Justice Ajit Singh Bains. In the above picture he is seen interviewing Ms. Kartar Dhillon, the first born Punjabi in the United States. He further uses this program to educate people on community related issues and medical diseases. He has co-produced educational video on largest annual Sikh parade in Yuba City attended by 40,000 people and Punjabi American festival.

After the tragic events of September 11th, 2001 Dr. Kang has been actively organizing press meetings and candle night vigils to pray for peace and harmony in America. After the terrorists attacks many

Sikh Americans were racially profiled and attacked. In order to handle this growing problem Dr. Kang worked rigorously as executive director with WLWD 2000 Inc. to produce a documentary entitled "Mistaken Identity" which features the plight of Sikh Americans during those days. During that time he was also frequently seen and heard appealing for peace on many radio and television news channels such as BBC, National public radio and Fox news. His [speech](#) to Citizens of Yuba City and one given at Sacramento was widely covered by media. Furthermore he has been widely speaking and conducting multimedia educational presentations on history of Sikh migration, misgivings about Sikh appearance and basic concepts of Sikhism to the non-Sikh Americans with a purpose of creating better understanding. Dr. Kang has authored many articles on diverse subjects including health & medicine, early Punjabi migration to North America, growing traffic problem in India, co-existence, human rights and issues faced by migrant Sikh youth. These articles have been published in many magazines, websites and journals. He strongly believes that social justice and fairness is fundamental for success of any society. He thinks your professionalism (being a physician) comes before your religion or any other kind of human affiliation. He feels blessed by being in a position to help the society through his education and medical skills. Dr. Kang lives in Yuba City with his wife and three children.

LETTERS TO THE EDITOR

Dear S. Hardev Singh,
 Wahe Guru Ji Ka Khalsa, Wahe Guru Ji Ki Fateh!
 I have just finished reading the February issue of Sikh Bulletin and wanted to express my support for the Khalsa Tricentennial Foundation's efforts. My father (Dr. Baljit Singh Sidhu of Richmond, VA) speaks very highly of you and passed along a copy of the bulletin earlier today. As a current student of law, I appreciate and applaud your use of current legal cases as basis for subsequent discussion and analysis. This fact-based reporting is lacking in many Sikh publications despite being necessary to ensure credibility amongst the broader community. The case is made much stronger when it is not simply a personal opinion appearing in print.

Again, I truly appreciate your sewa to the community in publishing this newsletter. I have a favor to ask, if it is not too much trouble. Is it possible for you to send an electronic copy of the February issue? I would like to share with the other directors of the Sikh Coalition so that we all may subscribe and support your efforts. Guru Fateh, Amandeep Singh Sidhu, Director of Regional Affairs, The Sikh Coalition Tel 804.426.3337, Fax 202.318.2345
 Email amandeep.singh@sikhcoalition.org
www.sikhcoalition.org

*

I have received a copy of Sikh Bulletin (February issue) at Akal Takhat Sahib on Feb'10, 2003, while we were there for presenting the case from S. Gurbakhsh Singh Ji. Your efforts are excellent and marvellous for the cause of Sikh panth. I heard about SB in The Spokesman. I request, you to send the regular copy of SB to me through e-mail or through post. If the old issues are available, these may also be sent via e-mail. I shall be very thankful to you.

Er. Gurmit Singh, Kapurthala

*

Dear Bhai Sahib Ji, Waheguru ji ka Khalsa Waheguru ji ki Fateh. I am in receipt of Feb.2003 Sikh Bulletin and going through it, one

has to wonder what worse thing can happen to the Sikh Nation. To call this bunch of utterly unprincipled people "SIKH" and then have them our religious and political leaders is the greatest folly we are doing. When are we going to get up from our deep slumber? We need to chuck the present leadership, both religious and political, out of Sikh Panth, lock, stock and barrel. Otherwise the harm they are doing to the Sikh Nation, we may never be able to correct. Bhai Sahib, your efforts are commendable and keep on doing the good work. May Waheguru be with you always.

Amarjit Singh Victoria B.C. Canada.

*

Dear Sardar Sahib ji my friend Kanwar Ranvir Singh gave me a copy of your newspaper The Sikh Bulletin of Feb.2003 and I was very impressed to read it. I request you to post me a copy of this magazine regularly on my address and also send one copy to Library Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hanworth Road, Hounslow, Middlesex, U.K.

I also wish to mention that I have read all the books written by S.Gurbaksh Singh Kala Afghana and I have kept that treasure in my home library. Being in charge of Gurdwara's library I have also included these books in the library's shelves. I always recommend the readers to study these books. Those who have studied them, have thoroughly appreciated them. Please do congratulate respected Sardar Gurbaksh Singh ji on my behalf for this great work. May Guru bless him. I offer my services to distribute The Sikh Bulletin in Hounslow area. Guru Panth da das, Sewa Singh, Hounslow, U.K.

*

Many thanks for sending me the last 12 copies of The Sikh Bulletin. I really appreciate your efforts for dealing with some controversial issues in this journal. Herewith this note I am enclosing a cheque worth \$100.00. Could you please mail me a copy of "Sikhs in History" by Dr. Sangat Singh and a copy of "Teaching Sikh Heritage To The Youth".

Paramjit Kaur Khera, Ohio

*

My dear S. Shergill Ji, Sat Sri Akal:

I am sure you must have first hand knowledge of events in regards to S. Kala Afghana. I noticed the following in Feb. 18, 2003 Tribune and wanted to bring to your attention, as to my knowledge you are the only brave and honest person who speaks his mind in the most truthful way that you were aware of. I hope you would have the courage to bring to the kind attention of Holy Akal Takhat that world is evolving and one must change his or her ways of thinking to keep up with the modern day progress. One must wonder why first of all Holy Akal Takhat gave directions for a videoconference and then called it off. ***I believe this act of S. Vadanti was against our maryada and he should present himself before the high priests to accept some pinishment.***

I am sure you would also make an effort to educate others like me who are ignorant of what S. Kala Afghana did that was so wrong for such an action. It is not up to us to say if S. Kala Afghana was or is guilty of blasphemy, but they should have kept their promise in holding such a conference. Respectfully, Ram Kalia, Sacramento

*

I have just received this month's copy of the Bulletin and as ever it is full of your and your fellow Gursikhs efforts in establishing the truth, condemning falsehood and spreading the true message of Sikhism. May Waheguru ji bless you in all your endeavors. In your leader on the front page you quoted a resolution that was passed at

the Roseville Gurdwara in November 1999 regarding the Nanakshahi calendar:

"...that the new Nanakshahi calendar with fixed 'Gurpurabs' and 'Sangrands' meets that need..."

I was surprised to see the word 'Sangrand' being used. As you are well aware 'Sangrand' has no connection with Sikhism - 'thith var na Jogi jane...' and the Sikh bulletin has been in the forefront in warning the Sikh Sangats away from such Bhraminical rituals.

Over the last few years, with inspiration from your writings in the Bulletin, some of us have been trying to inform members of our Gurdwara about the inappropriateness of such Brahmanical practices in our religion and highlighting the true teachings of our Gurus.

To associate Sangrands with Gurpurabs in an otherwise laudable resolution is not only wrong but also sends the wrong message. It not only sets us back but also gives the skeptics an opportunity to point to us that the Bulletin is advocating such rituals. In fact I was so taken aback that I spoke to S. Gurbaksh Singh Kala Afghana on the telephone and he assured me that this must be an error and that 'Sangrands' have no place in Sikhism. He urged me to write to you and gave me permission to mention his name to you with regards to this matter.

I would be most grateful if you could clarify this matter in the next issue of the Bulletin. I write to you not as a critic of the Bulletin but as staunch supporter! Kind regards, Jasbir Singh, London UK

[When Roseville Gurdwara Sahib was liberated from Nanaksaria 'Sant Baba' Amar Singh's control in 1996 we changed several things, such as removal of Guru and Sant Baba pictures and programs for Puranmashi and Masaya. We have continued the practice of programs on Sangrand essentially to avail of another opportunity (in addition to Sunday programs) to convey to the Sangat the real meaning of Guru's message. We make it a point to inform the Sangat that there is nothing special about Sangrand. Besides Nanakshahi Sangrand is the first of the month regardless of the position of the sun, which is the basis of Bikrami calendar. Similarly, we hold programs every Friday night. While I was growing up in District Ganganagar only days for regular services in our village Gurdwara were Sangrands and Gurpurabs. People worked on Sundays. ED.]

*

I was given old copies of The Sikh Bulletin by Bhai Madan Singh Ji. The content looks very good and informative. We, at Guru Nanak Gurdwara in Luton have a library and would appreciate it if you could supply 2 to 3 copies regularly to the following address.

Guru Nanak Gurdwara, Luton, U.K. Jagdev Singh Grewal.

*

I am glad to have received a copy of the said Bulletin and had pleasure in reading it. I am taking this opportunity of writing to make a request from you - send me regularly a copy of the said Bulletin at the following name and address:

Mahinder Singh, Adelaide, Australia

*

In response to U.S.Gills letter published in The Sikh Bulletin Feb 2003 I would like to bring in to your notice that Mohan Singh the current head of Taksal at Bhinder Kalan village is not a son of Giani Gurbachan Singh Bhinderanwale. He is one of the other followers of Taksal.

Avtar Singh Sandhu, Hayes.U.K.

*

**Following May Be Ordered From The Sikh Center Roseville
201 Berkeley Ave, Roseville, CA 95678**

GURU GRANTH SAHIB VOLUMES ARE AVAILABLE **FREE** FROM ROSEVILLE SIKH CENTER.

Books by Gurbakhsh Singh Kala Afghana available from Sikh Center Roseville:

- 1. Seven volume set of "Bipran Ki Reet Ton Sach Da Maarag" Bheta U.S. \$ 10.00 **per volume.** (May be ordered individually)
- 2. One volume "Maas Maas Kar Moorakh Jhagre" Bheta U.S. \$ 10.00
- 3. Bachittar Natak- Bheta U.S. \$10.00

Note: *Items 1,2, and 3 combined please add U.S. \$ 10.00 for postage. For individual volumes please add \$3 for postage.*
Please make checks payable to KTF of N.A. Inc.

Others Books available from Sikh Center Roseville:

- 4. Sikh Religion and Christianity, author G.S. Sidhu, UK.] Bheta \$5.00 including postage
- 5. Sikh Religion and Islam, authors G.S. Sidhu and Gurmukh Singh, UK.] for both
- 6. Teaching Sikh Heritage To The Youth, author Dr. Gurbakhsh Singh. Bheta \$5.00, including postage. For bulk copies please write to Canadian Sikh Study and Teaching Society #108, 1083 SE Kent St. Vancouver, B.C. V5X4V9, Canada.
- 7. "Sikhs in Hisotry" by Dr. Sangat Singh, Paper Back, Bheta \$10.00, Hard Back, Bheta \$15.00, including postage.
- 8. Gurbani CD and SGPC publications **FREE.** We pay the postage.
- 9. ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਰਣੈ, ਗਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਅੰਬਾਲਾ॥ Bheta \$10.00 including postage

Books available from other sources:

- 10. Avtar Singh Dhami, 3336 Bridge Road, Hayward, CA 94545. Various titles on Religious books, including publications of Missionary College Ludhiana.
- 11. **Thanks to S. Avtar Singh Dahami, Dr. Sahib Singh's 'Sri Guru Granth Sahib Darpan' is now on : www.gurugranthdarpan.com**
- 12. Dr I. J. Singh, 2414 Capri Place, North Bellmore, NY. 11710-1624. 1. The Sikh Way: A Pilgrim's Progress. 2. Sikhs And Sikhism: A View With A Bias

Your kind donations are used to print religious literature and this Bulletin

Khalsa Tricentennial Foundation of North America Inc.
The Sikh Center Roseville
Gurdwara Sahib Roseville
201 Berkeley Ave
Roseville, CA 95678

Address
Label
Here

If you do not wish to receive this bulletin, please write 'do not mail' across the label and return to sender.
If you wish for someone else to receive it, please provide us with their mailing address. Thank you.